

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945 njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 190 (12.821)

Trst, torek, 11. avgusta 1981

»Tankerska vojna«
zadobiva širše in nevarnejše razsežnosti

Tanker Texaco Caribbean naletel v Omanskem morju na morsko mino

Iraška letala so bombardirala iranske gospodarske objekte - Iranska represalija

KUVAJT — Tako imenovana »tankerska vojna«
je včeraj prešla zalivske
meje, popoldne je namreč panamski
tanker Texaco Caribbean, ki je bil na-
ložen z iransko nafto, zadel ob morsko
mino v Omanskem morju. Nikoli še ni
prišlo do podobnega incidenta zunaj
zalivskih voda, kar pomeni, da zadobi-
va spor nove, širše in nevarnejše raz-
sežnosti.

Incident se je zgodil ob 16. uri po
krajevnem času, tanker, ki ima nosil-
nost 274.347 ton, pa je zadel v morsko
mino 13 kilometrov severovzhodno od
Fujairaha, enega izmed sedmih zdru-
ženih arabskih emirátov. Tanker je bil
takrat oddaljen približno 50 kilome-
trov od vhoda v Hormuško ožino in je
prihajal iz Laraka, enega izmed pom-
embnejših iranskih petrolejskih ter-
minalov.

Nekoliko severneje, iz kraja Hor Fa-
kan, je v soboto odplul konvoj treh
kuvajtsko-ameriških tankerjev (Gas
King, Sea Isle City in Ocean City), na
poti proti kuvajtskemu naftnemu ter-
minalu tankerje spremljajo ameriške
vojne ladje. Ladijski konvoj bi moral
prispeti že včeraj zvečer v Kuvajt, za-
radi odkritja morskih min pa so se
morale ladje ustaviti v 300 kilometrov

oddaljenem saudskem terminalu Ras
Tanurah.

Ugledna ciprska ekonomska revija
Middle East Economic Survey je vče-
raj objavila podatke o naftnem prome-
tu skozi Zaliv, ki potrjujejo domneve,
da se ta, kljub vse večjim nevarnos-
tim, ni prav nič zmanjšal. Kljub musli-
manskim praznikom in iranskim po-
morskim manevrom je vsaki dan »iz-
šlo«
iz Zaliva 6-7 milijonov sodčkov
naftne, kar je običajna dnevna količina.

Z včerajšnjim dnem so se, prvič po
sprejetju resolucije Varnostnega sveta
OZN o prenehanju vojne v Zalivu, na
iranskem nebu pojavila iraška letala,
ki so bombardirala »pomembne gos-
podarske objekte v Iranu«. Iraška tis-
kovna agencija Ina je sporočila, da so
bombniki uničili rafinerijo v Tabrizu
ter naftne vrelce in petrolejske napra-
ve v zahodnem delu Irana. Iranci so
upravičili napad »zaradi neprenehne
iranske napadalne politike in nespre-
jemanja zgoraj omenjene resolucije«
V znak represalije, obvešča iranska
agencija Ina, so Iranci napadli iraško
pristanišče Um Kasr, nedaleč od ku-
vajtske meje, in dve iraški morski
platformi.

Izgon iranskih diplomatov

ZAHOĐNI BERLIN — Britanski, francoski in ameriški zave-
zniki, ki upravljajo zahodni del Berlina so včeraj izgnali štiri
od šestih iranskih diplomatov, zaposlenih v iranskem gene-
ralnem konzulatu v Zahodnem Berlinu (Telefoto AP)

Val reakcij na intervju, ki ga je objavil dnevnik Corriere delle sera

Kdo je izpraševal vest tajnih služb? Polemike po zapoznelih izjavah Scalfara

Oscar Luigi Scalfaro (Telefoto AP)

RIM — Italijanski minister za notranje zadeve
Amintore Fanfani se je odrekel počitnicam, rim-
ski javni tožilec Domenico Sica je odprl preiska-
vo in zaslíšal novinarja milanskega dnevnika
Corriere della sera Paola Graldija in se sestal z
bivšim ministrom za notranje zadeve Scalfarom,
magnetofonski trak, na katerem je bil posnet
enourni intervju s Scalfarom pa je zdaj v rokah
rimskih sodnikov, ki bodo morali najti odgovor
na vrsto perečih vprašanj v zvezi z vmešavanjem
nekaterih predstavnikov italijanske politike v
delovanje tajnih služb.

Plaz polemik se je vsul v soboto, ko je Cor-
riere della sera objavil intervju z ministrom Scalfarom.
S tistim intervjujem je bivši minister za not-
ranje zadeve prekinil molk, za katerega se je
sam odločil, ko je moral predati Viminale v Fan-
fanijeve roke. Scalfaro je priznal, da ga je tajnik
KD osebno prosil, naj se odmakne in prepusti
mesto Fanfaniju, ki je hotel notranje ministrstvo
zase. De Mita naj bi mu celo priznal, da »si ne
upa«
zavrniti Fanfanijeve želje.

Že ta izjava bi zaslužila vsjo pozornost javne-
ga mnenja, saj bi moral predsednik vlade, tokrat
Goria, odločiti o delitvi ministrskih mest, ne pa
tajniki strank. Dejansko je italijanska politika že
kdaj ubrala to pot, ki je šele tokrat dobila uradni
pečat. Kar pa je najbolj razburilo italijanske du-
hove, in kar je samemu Fanfaniju pokvarilo po-

čitnice, je Scalfarova izjava o vmešavanjih v taj-
ne Sismi in Sisdeja.

Kdo je (ali so) tisti politik (ali politiki), ki je
skušal preprostiti člane tajnih služb naj mu pose-
dujejo kako informacijo, naj mu naredijo kako
uslugo? Minister Scalfaro je bil s tem zametkom
političnovohunske korupcije seznanjen, kot je
sam izjavil novinarju Graldiju. Tajne službe naj
bi tem »neznancem«
odgovorile negativno, ob-
staja pa še vedno precedens političnih predstavi-
nikov, ki so se hoteli okoristiti s tajnimi informa-
cijami. Omenjene osebe pa naj se ne bi omejele
na prošnjo po informacijah, ki so že last tajnih
služb, pač pa naj bi si drznile tudi »sugerirati«
odprtje novih dosjejev.

Scalfarove izjave so povzročile vrsto reakcij,
kot bi kdo dregnil v sršenje gnezdo. V italijan-
skem političnem svetu je završalo. Politiki na ves
glas sprašujejo po imenu, oz. imenih, tistih, ki so
izpraševali vest tajnih služb. Preiskava, ki so jo v
rekordnem času odprli v Rimu, bo morala pois-
kati te odgovore. Zaenkrat se odpirajo tudi dru-
ga vprašanja. Kako tolmačiti molk Giovannija
Gorie, ki je, kot ministrski predsednik odgovor-
en za italijanske tajne službe? In kako si lahko
razlagamo molk demokristjanskega tajnika De
Mite? In še, kako to, da je minister Scalfaro mol-
čal do danes?

KD iz Veneta za bavarski model stranke

RIM — Na zasedanju vsedržavnega sveta KD sredi se-
ptembra bo hudo vroče. Iskro so zanetili demokristjani iz
Veneta: ti ostro napadajo De Mito zaradi metod, ki jih je
uporabil pri sestavi vlade, in grozijo z razkolom. Ne samo,
pretijo celo z ustanovitvijo lastne, avtonomne stranke po
Straussovem zgledu, ki bi bila »začasno povezana z vsedr-
žavnim vodstvom KD«. Šlo naj bi za nekakšen »beneško-
bavarski«
model stranke, ki pa bo ostal menda na papirju,
saj kaže, da skoraj ni demokristjana v Venetu, ki bi takšni
zamisli verjel, razen seveda župana v Vicenzi, Antonia
Corazzina, ki je z njo prišel na dan. Razkola gotovo noče
deželni tajnik KD Pierdomenico Bonomi, ki sicer ostro kri-
tizira De Mito, pa tudi ne dorotejski veljaki, naravni poli-
tični dediči oblastniškega sistema, ki ga je ustvaril pokojni
Toni Bisaglia. Toda čemu vse to?

Polemika z rimskim vodstvom je izbruhnila, ker ni na
seznamu novih ministrov nobenega predstavnika KD iz
Veneta, »čeprav daje ta dežela stranki največji delež gla-
sov«. Kandidati za ministrske stolčke so bili naslednji: pri-
padnik leve strankine struje Carlo Fracanzani, osemkrat že
ministrski podtajnik, eno leto predsednik sveta proračun-
skih ministrov EGS in v Venetu najbolj voljeni demokrist-
ijan; nato bivši minister Costante Degan pa še dva novina-
ca, to sta Carlo Bernini in Delio Giacometti. Demokristja-
nom iz Veneta sta bili obljubljeni dve ministrski mesti in
vse je kazalo, da ju bosta prevzela Degan in Fracanzani, a
ravno Deganova kandidatura je sprožila neverjetno reakci-
jo. »Priročnik Cencelli«, po katerem se ministrska mesta
med strankinimi strujami delijo po njihovi odstotkovni
moči, je deloval tokrat ravno obratno: izključitev dorotejca
Degana, češ da se ni posebno izkazal kot minister za
zdravstvo in za trgovsko mornarico, je povzročila vzpored-
ni »veto«
na imenovanje Fracanzanija.

Demokristjanom iz Veneta nobenega ministrstva, torej,
pač pa dve ministrstvi za rimsko tajništvo in od tod pole-
mike, protesti, upor in še grožnja z »bavarsko stranko«, ki
pa jo je kaj kmalu nadomestila zahteva po »regionalizaci-
ji«
stranke, »da se ta izvleče iz rok kampanijskega vod-
stva«. Deželni svetovalec Luigi Capuzzo, Fracanzanijev
človek, meni takole: »V nas je globoko zakoreninjena vse-
državna dimenzija stranke, zato nasprotujemo vsaki obliki
separatizma ali korporativizma. Toda eno je to, drugo pa
sprejeti, da se v primerjavi s »kraljevino po neapeljskem
vzoru«
Veneto spremeni v »normalizirano provinco«. Na-
mig je jasen in zadeva tako imenovani »zalivski tok«, ki
povezuje med sabo ostanke dorotejske struje iz časov Ga-
vove prevlade, a zatonu KD v Venetu botruje v veliki meri
prav razkroj dorotejske skupine po Bisagliovi smrti. Protest
iz Veneta pa sovpada tudi z nesoglasji in tokovnimi na-
sprotji znotraj same strankine večine, ki je na lanskem
kongresu KD zbrala več kot 70 odstotkov glasov. Donat
Cattinova levica, ki je v opoziciji že od samega kongresa,
zahteva revizijo strankine politične linije in nasprotuje De
Mitovemu načinu upravljanja; Andreotti se je od vsega
tega nekako ogradil; leva »struja Zac«, ki jo vodita Bodrato
ter Martinazzoli in iz katere izhaja tudi sam De Mita, ne
prikriva zmedenosti; »zalivski tok«, v katerem so poleg
bivših dorotejcev še pripadniki drugih usmeritev, tako npr.
podtajnik Scotti, pa sledi nasprotujočim si strategijam.

No, v takšnem vzdušju bo sredi septembra zasedal
strankin vsedržavni svet. Temu bi moral slediti spomladi
1988 še kongres, ki pa ga bodo sklicali verjetno prej. Pro-
blemov, ki razdvajajo večino, ne manjka: odnosi s PSI, dia-
log s KPI in stališče do Goriove vlade, ki je stranka ni
hotela, saj ji jo je vsilil Cossiga. Predvsem pa bo govor o
nevarnosti, da PSI odvzame KD srednjo vlogo, ki jo igra
več kot 40 let. Cirino Pomicino (andreottijevce): »Craxiju
nismo omogočili le številčne premoči, ampak tudi hegemo-
nijo nad laično-socialističnim taborom, ki predstavlja da-
nes že 20 odstotkov vsega političnega sistema. Lep rezultat
za De Mito!«
In Rognoni (zaccagninijevce): »Če pojde tako
naprej, bomo izročili državo Craxiju, ne da bi se tega za-
vedli.«
De Mita se brani tako, da obtožbe preusmerja na
notranje nasprotnike in poziva k enotnosti, toda med vodi-
telji KD je vse več godrnjanja in govora o tem, kdo naj
nasledi tajnika; najverjetnejši naslednik izgleda načelnik
skupine KD v poslanski zbornici Martinazzoli.

G. R.

Viceguverner NBJ o jugoslovanskem dolgu

BEOGRAD — Celotni jugoslovanski dolg znaša de-
vetnajst milijard 196 milijonov dolarjev. Cena repro-
gramiranja je zelo visoka, samo cena junijskega odloga
odplačila prispelih obrokov je znašala 4,5 milijona do-
larjev. Kdo in zakaj je precenil nakazila iz tujine v
devizni bilanci države? Koliko deviz imajo organizacije
združenega dela v tujini? Na ta in druga vprašanja
odgovarja v včerajšnji številki beograjske Ekonomske
politike viceguverner Narodne banke Jugoslavije Boris
Konte.

Vsi dolgoročni in srednjeročni dolgovi države so 31.
decembra lani znašali 17.831 milijonov dolarjev. Če
temu dodamo še tako imenovane kratkoročne dolgove
(1365 milijonov), dolguje SFRJ tujini devetnajst mili-
jard 196 milijonov dolarjev. Od leta 1983, ko so dosegli
prvi enoletni sporazum o refinanciranju (1985—88), ko
so zaključili aranžmaje o večletnem refinanciranju dol-
gov, je bila refinancirana glavnica osem milijard 590
milijonov dolarjev (6150 milijonov pri komercialnih
bankah in 2440 milijonov dolarjev pri vladah posamič-
nih držav). (dd).

Voditelji Heimatbunda začasno na prostosti

Južna Tirolska - laboratorij nestrpnosti

VOJMIR TAVČAR

Bocenski preiskovalni sodnik je včeraj iz-
pustil začasno na prostost 16 pripadnikov juž-
notirolskega Heimatbunda, ki so bili aretirani
prejšnji teden in obtoženi, da so kršili člen 269
kazenskega zakonika. S to odločitvijo je sod-
nik delno sprejel zahtevo branilca odv. Sandra
Canestrinija, ki je predlagal, naj bi obtožence
opustil med preiskovalnim postopkom, ker je
obtožba po njegovem mnenju neosnovana. Očitno se je
preiskovalni sodnik odločil za vmesno pot (potrditev
zapornega naloga ali pa popolna oprostitve), vprašanje pa je, ali bo
sklep, ki je vsekakor polovična rešitev, prispe-
val k popuščanju napetosti na Južnem Tirol-
skem.

Bocenski sodniki trdijo, da so začeli sodni
postopek proti 17 voditeljem Heimatbunda
(med obtoženimi je tudi znana Eva Klotz, ki je
sodnik še ni zaslíšal, ker je na dopustu na Kor-
ziki), potem ko so dobili tri zaporedna poročila
bocenske kvesture in karabinjerjev o no-

vembrski protiitalijanski manifestaciji na Du-
naju, med katero so pripadniki južnotirolske
ekstremistične organizacije obtožili Italijo fa-
šističnega odnosa do narodnostnega vprašanja
na Južnem Tirolskem. V začetku leta je javni
tožilec, kot predpisuje postopnik v primeru
člena 269, prosil ministrstvo za pravosodje do-
voljenje za začetek sodnega postopka, dovolje-
nje pa je dobil 30. maja.

Casovno zaporedje dogodkov ni nepo-
membno, saj se samo od sebe vsiljuje vpraša-
nje, zakaj je sodstvo čakalo dobra dva meseca,
da je podpisalo zaporne naloge. Zakaj ni ukre-
palo že v začetku junija, takoj potem ko je
dobilo dovoljenje za postopek? Ali je na po-
časnost sodstva vplivalo dejstvo, da so bile v
juniju volitve?

Nedvomno gre za vprašanja, na katera
bodo morali pristojni organi odgovoriti. Kot
bodo morali parlament in politične sile odgo-
voriti in jasno povedati, ali demokratska Ita-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vallanzasco izročili milanskim sodnikom

NA 8. STRANI

Udeležba presenetila tudi organizatorje stavkovnega gibanja

Tristo štirideset tisoč rudarjev se udeležuje stavk v Južni Afriki

NAIROBI — Generalni sekretar nacionalne zveze rudarjev (NUM) Cyril Ramaphosa je danes po obisku premogovnikov in rudnikov zlata, v katerih se je včeraj začela splošna stavka, na tiskovni konferenci izjavil, da se je stavki afriških rudarjev doslej pridružilo že najmanj 340.000 rudarjev. Po drugih podatkih v doslej največji splošni stavki v zgodovini južnoafriške rudarske industrije sodeluje kar 400.000 črnih rudarjev.

To prejkone dokazuje, da je stavka dobila širše razsežnosti, kakor so pričakovali organizatorji stavke, sindikat nacionalne zveze rudarjev, v katerem je včlanjenih okrog 300.000 afriških rudarjev. Po besedah generalnega sekretarja NUM se stavkajoči rudarji obnašajo disciplinirano in da so že včeraj zvečer začeli zapuščati rudnike zlata in premogovnike (stavka je skupaj zajela 46 premogovnikov in rudnikov zlata), od koder jih z avtobusi vozijo v homelands, črnske rezervate, kjer so njihova stalna bivališča. Cyril Ramaphosa je zatrdil, da so rudarjem svetovali, naj se bodisi pridružijo stavki, ali pa naj nadaljujejo z delom, če se bojijo, da bi zaradi stavke izgubili službe. Doslejšnji podatki kažejo, da se je ogromna večina rudarjev (v južnoafriških rudnikih je zaposlenih več kot pol milijona črnih rudarjev) odločila za stavko, ki so jo oklicali za nedoločen čas.

Po drugi strani je vodstvo nacionalne zveze rudarjev obtožilo delodajalce (večina rudnikov v Južni Afriki je v lasti velekapitalskih družb, anglo-ameriške družbe in družbe Genco, leta je lastnica premogovnika, v katerem je lani oktobra prišlo do najhujše rudarske nesreče v zadnjih desetletjih in je terjala življenje več kot 170 črnih rudarjev), da hočejo prestrašiti rudarje in da jih s silo zadržujejo v rudniških jaskih pod zemljo. Po teh obtožbah naj bi rudarske družbe, ki so seveda v lasti belcev oziroma belskih družb, za zastraševanje delavcev uporabljale solzivec, pse in rudarske varnostne sile. Predstavniki rudarskih družb so te obtožbe zavrnili in prišli na dan z nasprotnimi obtožbami, češ da sindikalni aktivisti silijo rudarje, naj se pridružijo stavkajočim. Te obtožbe je nacionalna zveza rudarjev gladko zavrnila.

Znano je, da so se militantni afriški sindikati odločili za splošno stavko in za nedoločen čas trajanja zato, ker zahtevajo višje plače (najmanj za 30 odstotkov), boljše delovne pogoje (zlasti varnostne) in pravico rudarjev, da bi s seboj samska rudarska naselja pripeljali družine. Za zdaj ni nobenega znamenja, da bi bili delodajalci pripravljeni sprejeti našteje zahteve, pač pa

so že prej dali vedeti, da so pripravljene povišati plače rudarjem (črnski rudarji so do šestkrat manj plačani kot beli) za 14 do 18 odstotkov. Značilno je, da iz Pretorie doslej ni bilo slišati nobene uradne grožnje, da bi proti stavkajočim ukrepali s policijsko-vojaško represijo, da bi stavko razglasili za nezakonito, ali da bi posegli po kakšnih drugih drastičnih ukrepih. Po drugi strani se tudi delodajalci vedejo dokaj zadržano, najbrž v upanju, da bo stavka kmalu sama po sebi zamrla, ko bo delavcem in njihovim sindikatom zmanjkalo sredstev za preživljanje rudarjev in njihovih družin. Ne glede na to je jasno, da je učinkovitost stavkovnega gibanja preseгла pričakovanja in da bo imela stavka daljnosežne posledice na južnoafriškem gospodarskem, socialnem in političnem prizorišču, pri čemer je brez dvoma na prvem mestu njeno zgovorno poslanstvo v okviru emancipacijskega boja afriške večine in boja proti privilegijem belske manjšine.

AVGUST PUDGAR

Rudarji so za sedaj zelo odločni

(Telefoto AP)

Francija ne bo povečala podpore Ndžameni

Libija z orožjem odgovorila Čadu

PARIZ — Razvoj vojaških akcij v Čadu povzroča vidne skrbi francoski vladi, ki jo vrsta vojaških sporazumov veže na vlado v Ndžameni. Med temi izstopa sporazum »sokol«, ki je obrambnega značaja in obvezuje Francijo na aktivno pomoč čadskim vojaškim silam, v primeru libijskega napada na območju, ki se nahaja pod 16. vzporednikom. Maja 1986 pa sta se Francija in Čad domenila tudi za dodatno pomoč predvsem čadskega značaja, ki naj bi je bila deležna čadska vojska tudi onstran 16. vzporednika. Prav ta sporazum skrbijo zdaj Francoze, ki se nočejo vmešavati v libijsko-čadske spopade.

čadska vojska je v soboto napadla Gadafijeve enote pri Aouzou v Tibestiju. Gre za območje, ki naj bi pripadalo Čadu, leta 1973 pa so si ga prilastili Libijci. Gadafijev odgovor je bil oster. Libijski bombni-

ki so večkrat vdrl v Tibesti, čadski viri informacij pa so posredovali vest, da so Libijci bombardirali Čad z napalmskimi in razpršnimi letalskimi bombami. Še včeraj sta dve libijski letali bombardirali postojanko Faya Largeau.

V prvem obračunu bitke pri Aouzou naj bi na bojišču umrlo 437 libijskih vojakov, 61 pa naj bi jih bilo ujetih. Čadska vojska naj bi utrpela manj žrtev, 17 mrtvih in 54 ranjenih, pri tem pa moramo upoštevati, da je obračun posredoval čadski generalni štab. Čadske enote naj bi zaplenile Libijcem veliko orožja, predvsem pa raket zemljaja.

Čadski veleposlanik v Parizu je sicer prosil francoske oblasti za podporo francoskega letalstva, Francija pa je včeraj izjavila, da tej želji ne bo ugodila in ne bo razširila letalskega kritja na Tibesti.

Rimska policija zaplenila šest kilogramov kokaina

RIM — Rimski kvestor Mario Jovine in agenti kriminalne policije dežele Lacij so včeraj na letališču Fiumicino zaplenili šest kilogramov najčistejšega kokaina. Vrednost pošiljke, ki je prihajala iz Kolumbije, naj bi bila približno šest milijard lir (tihotapce pa je stala »le« 600 milijonov lir).

Tihotapci mamila so si tokrat izmislili nadvse originalno pošiljko. S kokainom so namreč natlačili osem valjev vulkanizirane gume, ki so sestavni del amortizerjev pri dvigalih. Pošiljka rezervnih delov je bila naslovljena na nekega rimskega obrtnika, ki pa ni bil vpleten v akcijo. Tihotapci bi bili morali dvigniti pošiljko s ponarejenimi dokumenti, policija pa jih je prehitela. Že mesec dni so bili preiskovalci na sledi nekega Južnoameričana, ki pa je izginil, prav tako kot njegovi italijanski kolegi, in se tako izognil lisicam.

Železniška tragedija v SZ

MOSKVA — Na železniški postaji mesta Kamenskaja, ki leži jugovzhodno od Moskve, se je pripetila minuli teden grozljiva nesreča, o kateri pa še do sinoči nismo mogli kaj prida zvedeti. Tovorni vlak z 52 vagoni je z brzino kakšnih 140 kilometrov na uro trčil v ustavljen potniški vlak: podatkov o posledicah, kot rečeno, nimamo, dovolj zgovorno pa je že dejstvo, da je tovorni vlak popolnoma uničil zadnja dva potniška vagona.

Tragedija se je odvila v noči od 6. na 7. avgust. Oba vlaka sta vozila na istem tiru in v isto smer, običajno privozita na omenjeno postajo z 10-minutnim presledkom, tokrat pa se je nekaj zataknilo: čim se je potniški vlak ustavil na peronu, je vanj trčil tovorni, ki je prevažal žito. Slednji naj bi zaviral celih 10 kilometrov, a zaman. Pravijo, da so bile zavore brezhibne in da ni strojevodja napravil nobene napake.

Katoličani o spremembah ustave

LJUBLJANA — V široko javno razpravo o ustavnih spremembah ter razmerah v državi nasploh se je na svojevrsten način vključil tudi svet pravčnosti in mir slovenske škofovske konference. Seveda v luči moralne nauka in krščanskih načel o družbenem življenju. Vsem članom cerkve in drugim ljudem dobre volje so priporočili, naj se zavzemajo za nadaljevanje procesa demokratizacije družbe.

Glede sprememb ustave SFRJ so v svetu škofovske konference menili, da bi morale prineseti nadaljevanje demokratizacije in decentralizacije. »Treba je odločno odklanjati očitke nacionalizma ali celo šovinizma, če gre za tako skrb za lasten narod, ki ne izraža nestrpnosti do drugih narodov in jih ne podcenjuje«, so zapisali v priporočilu. »Narodnost je tako splošno dejstvo in temeljna vrednota, da nima nad njo monopola nobena ideologija. Pravica vsakega naroda do ohranjanja in razvijanja svoje identitete, svobode ter kulturne, gospodarske in politične posebnosti sodi med jasno opredeljene splošne človekove pravice.«

Seveda tudi svet škofovske konference pravičnost in mir ni mogel mimo globoke krize v jugoslovanski družbi. V čelu priporočila, ki se nanaša nanjo, so se zelo približali partijskim stališčem, seveda v manj aktivističnem jeziku: »Nekaterih se polašča nekakšna črnogledost in brezvoljnost. Zavaljo tega se držijo ob strani in samo s strahom čakajo, kaj bo. Za kristjane bi morale biti takšne razmere še poseben izziv odgovornosti za domovino in njeno prihodnost.«

Zato škofovski svet duhovnikom in drugim pastoralnim delavcem priporoča, naj spodbujajo k molitvi za domovino. V molitvi bo mogoče najti moč, da bodo povsod, kjer verniki delajo, jemali svoje odgovornosti nase, se v razprave vključevali in se požrtvovalno zavzemali za pravične rešitve vseh pomembnih vprašanj.

Glede na težave, ki so se nakopičile v Jugoslaviji, se zdi, da bodo morale biti molitve zelo goreče... (Z. Š.)

Pozitivno o dokumentu o Srednji Ameriki

CIUDAD MEXICO — »Čez 90 dni bo v Centralni Ameriki zavladal mir«, to je izjavil kostariški predsednik Oscar Arias Sanchez, eden izmed petih centralnoameriških predsednikov, ki so v soboto v Gvatemali podpisali dokument »Koraki k vzpostavitvi trdnega in trajnega miru v Centralni Ameriki« in ki končno postavljajo trdne temelje spravi na tem posebno razburkanem območju.

Dokument iz Gvatemale je presenetil svetovno javnost, državni poglavarji latinskoameriških držav pa ga ocenjujejo kot pomemben korak naprej v smeri reševanja že kroničnih srednjeameriških sporov.

V brazilskem mestu Sao Paulo se je včeraj sestalo osem zunanjih ministrov držav tako imenovane grupe iz Ria de Janeira, ki so dan prej ocenili dokument iz Gvatemale, včeraj pa so pripravljali konferenco, na kateri bodo sodelovali šefi držav in ki bo novembra verjetno v mehiškem glavnem mestu. V sklepnem sporočilu so zunanji ministri podčrtali vrednost dokumenta iz Gvatemale, ki »postavlja trdne temelje, da bi premagali hude centralnoameriške spore in uveljavljali principe samoodločbe, varnosti in demokracije«.

Reakcije v Washingtonu so zmerne. Predstavniki Reaganove administracije radi ponavljajo dejstvo, da je dokument v bistvu le delovnega soglasja in se bodo morali šele naknadno spoprijeti z vsebinskimi vprašanji, okrog katerih ponavadi nastajajo spori.

● Južna Tirolska

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ilija, več kot štirideset let po koncu vojne in po padcu fašizma, še vedno potrebuje zakonski člen, ki je fašističnemu režimu omogočal preganjanje antifašistov na tujem. Člen 269 namreč predpisuje dokaj stroge zaporne kazni (najmanj pet let ječe) za tiste, ki blatijo na tujem ugled države. Vprašanje je seveda, ali lahko soglasoma s trditvijo južnotirolskih skrajnežev, ki obtožujejo Italijo fašističnega odnosa, vsekakor pa ni več dopustno, da jim demokratična država odreka pravico do izražanja mnenja, pa naj bodo še tako neumna in za lase povlečena. In še eno vprašanje se vsiljuje: kdo je v večji meri prizadel ugled Italije? Skrajneži s svojimi protitalijanskimi gestmi, ali država sama z uveljavljanjem zakonskega člena, na osnovi katerega so bili obsojeni nekdanji antifašisti, med katerimi tudi bivši predsednik republike Pertini?

Zaporni nalogi boccenskega sodstva so nedvomno pripevali k zaostritvi napetosti na Južnem Tirolskem. Če so atentati, ki so zastripili ozračje pred volitvami, potisnili v kot tiste sile, ki se niso odpovedale dialogu med skupnostima, so zaporni nalogi dali možnosti mirnega in tvornega sočasnja še dodaten (in nepotreben) udarec. Ni namreč naključje, da je ukrepu zaploskal samo MSI, ki vidi v stopnjevanju napetosti in nasprotij možnost nadaljnje krepitve.

Jasno je, da za sedanje stanje na Južnem Tirolskem ni kriva sama država. Veliko odgovornosti ima tudi »zbirna« stranka SVP, ki ima v avtonomni boccenski pokrajini glavno besedo in ki ni znala, najbrž pa tudi ni hotela izkoristiti vseh instrumentov posebne avtonomije, da bi spodbudila sožitje in dialog, ker je v sožitju in dialogu videla grožnjo za svojo moč in oblast. Država in njene strukture pa so v zadnjih dneh spet dokazale, kako skromen posluš imajo za narodnostno problematiko. V tem nerazumevanju, v predpostavljajanju partikularnih interesov splošnim, v poskusu države, da bi izvotlila zakone o avtonomiji, ki jih je sama sprejela, je glavni razlog, da zgodovinske usledine in navlake preteklosti vse bolj pogojujejo stanje na Južnem Tirolskem. Paket je, vsaj teoretično, postavil temelje za to, da bi Južna Tirolska postala laboratorij sožitja, praksa pa je spremenila pokrajino v laboratorij narodnostne mržnje in strogega ločevanja po narodnosti. Volitve, samoumevno, niso mogle razrešiti gordijskega voza, pač pa so lahko le, kot dejansko so, v še bolj zaostreni obliki opozorile na stisko.

Južna Tirolska je trenutno v slepi ulici. Pot nazaj pa ne more pomeniti izhoda. Edina možnost je v novi politični iniciativi, ki naj napolne sedanjo praznino in ki naj omogoči premostitev ovir. Rešitev seveda ni lahka in ni enostavna, ker je ob zgodovinskih usledinah in nasprotjih treba odpraviti tudi tiste, ki so se nagrmadile ob zgrešenem in izkrivljenem uveljavljanju paketa. Vendar osnova obstaja in je v tistih silah, ki se dosledno zavzemajo za dialog in sožitje.

Tovarna plutonija na zatožni klopi

BONN — V Hanauu se je davi začela obravnavna, ki v zahodnonemški sodni praksi nima primere: predmet sodnega spora je obrat za predelavo jedrskih snovi ALKEM, zagovarjati pa se morajo tako dva predstavnika vodstva obrata kot tudi trije funkcionarji hessenskih deželnih oblasti, in sicer zaradi nezakonitega obratovanja oziroma sotorilstva pri takšnem obratovanju.

Državni tožilec se v obtožnici sklicuje na dejstvo, da je »tovarna plutonija« resda obratovala s soglasjem deželnega ministrstva za gospodarstvo, vendar pa brez ustreznega dovoljenja na podlagi postopka, ki ga predpisuje zahodnonemški zakon o jedrskih snoveh. Navzkriž z njim je ALKEM prišel potem ko so v tovarni uvedli vrsto sprememb in dodatnih procesov, ne da bi si za to zagotovili dovoljenja, kot jih terja zakon, marveč so se

zadovoljili le z »začasnim soglasjem« hessenskih deželnih organov. S takšno prakso je hessenska uprava, ki je bila v tistem času še v rokah socialnih demokratov, bržkone že prestopila rob zakonitosti, saj v pravnem sistemu takšne vrste začasna soglasja niso predvidena. Z njimi so se v ALKEM izognili predvsem tisti določbi, pri kateri še posebej vztraja leta 1975 novelirani zakon o jedrskih snoveh, to je pri takšnem postopku za pridobivanje obratovalnega dovoljenja, pri katerem ima možnost svoje mnenje povedati tudi javnost.

Kot je zapisano v obratovnici, je podjetje ALKEM po letu 1982 vsaj v šestih primerih uvedlo spremembe v proizvodnem postopku oziroma na napravah, ne da bi za to dobilo z zakonom predpisano soglasje. Za ta prekršek

sta se na zatožni klopi danes znašla dva predstavnika uprave obrata, trije visoki funkcionarji deželnih oblasti pa se zagovarjajo zaradi nenavadne prakse »začasnih soglasij«. Pri šestih primerih, o katerih razsoja deželno sodišče v polni zasedbi (triije poklicni in dva laična sodnika), gre med drugim tudi za spremembe pri transportu plutonija znotraj obrata in pa povečanju dopuščene količine predelane plutonija (ki ga uporabljajo kot gorivo v jedrskih elektrarnah). Zaradi takšnega ravnanja naj bi se povečala ogroženost okolja oziroma nevarnost pred žarčenjem, zato je tožilstvo mnenja, da gre za »bistvene« spremembe v proizvodnji, to je spremembe, ki bi terjale soglasje na podlagi člena sedem zakona o jedrskih snoveh vključno z udeležbo javnosti pri oblikovanju mnenja o takšnem soglasju.

Ob pripravih na Šmarno mišo

Prijetno folklorno srečanje na vaškem trgu na Ravanci

Posnetek z nedeljske prireditve (Foto Sergio Ferrari)

RAVANCA — Ko se v poletnih mesecih rezijanska dolina odene v bujno zelenje, postane čudovit okvir za folklorne praznike. Zibelka najbolj arhaičnega slovenskega ljudskega izročila ponuja gostujočim skupinam hvaležno občinstvo, ki je na folklorne plesne in pesmi navezano in z zanimanjem sledi vsakemu nastopu, za kar ima marsikatero zaslugo tudi domača folklorna skupina, ki je preteklo soboto in nedeljo priredila na Ravanci že 13. folklorno srečanje.

Prireditve so v preteklih letih bile na prijetnem travniku, ki so ga sedaj zasedla športna igrišča, kar je povzročilo dvoletno prekinitvev folklornih praznikov. Lani je bilo srečanje v Rozajanskem dumu, ki je bil za številno občinstvo pretesen, zato so se prireditelji na sugestijo Občine in ob podpori Gorske skupnosti ter Dežele odločili za prireditev na prostem, na večjem prostoru v bližini cerkve, ki se kot nalašč ponuja za take nastope, čeprav ni do kraja urejen, ker ob glavni cesti še dokončujejo gradnjo in cesta tudi še ni asfaltirana. Toda ko se prižgejo luči na odru in se utiša klepetanje ob kiosku s pijačo, zadobi prostor ob prisotnosti občinstva naenkrat drugačno, prijetnejšo fiziognomijo.

V soboto zvečer so se občinstvu predstavili s krajšim nastopom mladi madžarski plesalci skupine Boroka iz Borcsa in s skoraj enournim sporedom Scharner dancers s Holandskega. Glavni nastop je bil v nedeljo zvečer, ko je poleg gostov nastopala tudi domača skupina, ki je poskrbela za uvod z izvedbo znanih plesov, kot so Pravem ano pravco, Ta Zagatina, Po timi dô po lipje, Ta Lipuška in Lipa ma Marica. Zvok citir in bunkule ter znane melodije so privabile občinstvo, da se je zbralo ob odru in navdušeno ploskalo po vsaki točki. Rezijansko skupino in goste je predstavljal domačin Luigi Paletti, ki je že dolga leta vodja rezijanske skupine in torej star folklorni navdušeneč.

Mladi plesalci iz madžarske vasi nedaleč od Murske Sobote, so predstavili za občinstvo sicer dovolj vabljive plesne, vendar se skupini pozna, da je zelo mlada in da je starostni razpon med plesalci prevelik. Zanimivi so bili sicer glasbena točka, v kateri so godci predstavili nekaj motivov-inačic znanih hrvaških viž, in plesi v izrazito panonski noši z elementi severno-srbskih kol in sinkopiranih korakov, ki se pojavljajo, recimo, v vojvodinskih plesih. Med sicer klasično "folklornimi" glasbili, kot so harmonika, klarinet, violina, so Madžari predstavili tudi zanimivo in nedvomno izvirno brenkalo, ki

ga imenujejo "citéro" in spominja na večjo tamburo.

Holandksi plesalci so bili v glavnem starejši, predstavili pa so izredno bogate, praznične noše mestnega izvora in vrsto elegantnih, poskočnih, privlačnih plesov ob spremljavi kontrabasa in harmonike. Skupina je učinkovala nadvse pristno in pristrčno, viže so spominjale na srednjeevropsko izročilo, nastop v celoti pa je bil nadvse prijeten, da ga je občinstvo kar večkrat nagradilo s toplim ploskanjem.

Že prihodnji vikend bo v Reziji drug praznik, sicer verskega izvora. Veliki šmaren imenujejo Rezijani Šmarna miša, praznujejo ga z mašo in procesijo, zvečer je vaška verska skupnost organizirala nastope kantavtorjev in manjših lahkoglasbenih zasedb, v Kulturnem dumu bo razstava keramike, za zaključek pa bo na vaškem trgu seveda nastopala tudi domača folklorna skupina, kot narekuje domače izročilo.

(nak)

Po prvih ocenah cestne policije

Preko 5 milijonov vozil v juliju po cestah F-JK

VIDEM — Po prvih ocenah cestne policije je v mesecu juliju po cestah Furlanije-Juljske krajine krožilo preko pet milijonov vozil (točneje nekaj več kot pet milijonov in sto enajst tisoč), oziroma štitototisoč več kot v enakem obdobju lani, ko jih je cestna policija naštel okrog štiri milijone in sedemstotisoč.

Promet v mesecu juliju se je torej v naši deželi znatno povečal; z njim tudi število nesreč: bilo jih je 45 več kot lanskega julija, v njih pa sta se smrtno ponesrečili dve osebi več kot v istem obdobju lani; višje je bilo tudi število ranjencev za devetinšestdeset enot.

S tako intenzivnim prometom je tudi cestna policija imela več dela z nediscipliniranimi avtomobilisti, katerim je naložila 539 glob več kot julija lani (6.309 letos in 5.770 lani); na cestah je seveda bilo tudi večje število patrolnih ekip.

Dober del tega prometa po cestah naše dežele je obremenil tudi mejne prehode, kjer je posebno v začetku

tega meseca zelo živo. Mejna policija na Kokovem je včeraj posredovala podatke o prehodih meje na italijansko-avstrijski meji pri Trbižu v soboto in nedeljo. Vseh podatkov o mesecu juliju zaenkrat še nima na razpolago. Najbolj gost je bil promet v soboto: po Kokovem je v Italijo privozilo okrog deset tisoč avtomobilov in dve sto avtobusov, v Avstrijo pa je šlo deset tisoč tristo avtomobilov in stošestdeset avtobusov. V nedeljo pa je bilo za obmejne organe nekoliko boljše: v Italijo je prišlo okrog šest tisoč avtomobilov in šestindevetdeset avtobusov, v Avstrijo pa je odšlo šest tisoč šeststo avtomobilov in stodevetindvajset avtobusov.

Zadnji vikend pred velikim šmarom je bil torej za obmejne organe na Kokovem zelo intenziven. Tudi včeraj je bilo tako, ko so na obeh straneh meje beležili več stometerske kolone. Zelo gost je bil včeraj promet tudi na avtocesti Alpe-Jadran.

Med Piranom in Lucijo začetek najbolj zabavnega poletnega tedna

PORTOROŽ — Kljub temu da se je v soboto zvečer na portoroških plažah s prihodom boga Oceanov Neptuna in njegovega spremstva ter z otvoritvijo tedna točnega piva na Bernardinu začel najbolj zabaven poletni teden na slovenski obali, se to v turističnih statistikah ne odraža posebno očitno. Tako je ob spremljivem vremenu menjava gostov ob koncu tedna potekala brez posebnih rekordov in presenečenj. Na obali in Krasu so našeli 17.555 dopustnikov, od katerih jih je 14.453 iz tujine. Prenočitvene zmogljivosti so tako za-

sedene 85 odstotno, hkrati pa je tukaj 2 odstotka več gostov, kot v enakem lanskem obdobju. Še boljše je v piranski občini, kjer imajo 12.344 dopustnikov, od katerih je nekaj manj kot 2000 Jugoslovancev. Gostov je 6 odstotkov več kot lani, prodali pa so 94 odstotkov zmogljivosti. Tako so hoteli povsem zasedeni, le s težavo se najde še kakšno prsto mesto v avtokampih, medtem ko so zasebniki od Portoroža do Lucije v tem času oddali 85 odstotkov razpoložljivih postelj. (J. O.)

PD Ilirska Bistrica bo jutri staro osemdeset let

V desetletjih uhojena pot na Snežnik

ILIRSKA BISTRICA — PD Snežnik Ilirska Bistrica praznuje letos pomembno obletnico - osemdeset let je že minilo, odkar je peščica zavednih slovenskih mož, ljubiteljev Snežnika, ustanovila samostojno planinsko društvo, ilirskobistriško podružnico slovenskega društva v Ljubljani.

Širni snežniški gozdovi so bili tedaj v nemški posesti, vsakršna hoja izven markiranih poti je bila prepovedana. Planinci so se z odločnostjo postavili po robu ukrepom proti organiziranemu slovenskemu planinstvu. Pod vodstvom svojega prvega načelnika Miroslava Martinčiča so zaprosili za dovoljenje za postavitev svoje koče v domačih gozdovih. Odrinili so jih vmrzlo in odmaknjeno črnodolsko dolino, kjer so kljub vsemu že leta 1914 z velikim slavljem odprli svojo prvo slovensko planinsko postojanko pod Snežnikom - Vilharjevo kočo in tako postavili trden temelj svojim planinskim in narodnim pobudam na področju Snežnika.

Prva svetovna vojna prinese ljudem veliko razočaranje: naši kraji in z njimi Snežnik so pripadli Kraljevini Italiji. Posledice za slovensko planinsko in drugo društveno dejavnost so bile hude, saj so jih nove oblasti omejevale z vseh strani. V društvenem zapisniku iz leta 1920 najdemo trpko ugotovitev tedanjega tajnika: »Kaj nam je storiti? Vezi z Ljubljano so pretrgane. Zaprošili bomo tržaško planinsko društvo za nasvet, saj sedaj z njimi delimo skupno uso-do.« Področje Snežnika postane mejno vojaško območje s protiletalsko opazovalnico in vse bolj omejenim dostopom na vrh.

Italijanski fašizem se je znesel tudi nad planinci - vrstijo se prepovedi, pregoni najmarljivejših članov. Leta 1923 je društvo imelo zadnji občni zbor, že čez tri leta pa je bilo z odlokom prepovedano, njegova imovina zaplenjena. Članstvo so s silo vključili v italijansko planinsko organizacijo CAI (sezione Fiume), črnodolska koča je dobila novo tablo in ime.

Ob izbruhu II. svetovne vojne se bistriški planinci odločno opredelijo za OF in NOB, že tri mesece po veliki vojni, 30. avgusta 1945 pa se društvo po 19 letih zbere na obnovitvenem zboru, si postavi nove cilje in načrte. Staro gospodarsko poslopje na Sviščakih so v naslednjih letih preuredili v skromno Cankarjevo kočo, v spomin padlim junakom na področju Snežnika so na Sviščakih postavili spominsko piramido in v letu 1961 odprli kočo na vrhu Velikega Snežnika, po kateri so tako hrepeneli. To je bil eden največjih društvenih uspehov, povezan z velikimi napori, saj je bilo treba ves material prenesti na hrbtih. Ob pomoči pripadnikov JLA je bila kasneje narejena snežniška cesta, do leta 1967 pa je tudi skromna koča na Sviščakih dobila svojo sedanjo podobo - z velikim trudom je nastal današnji Planinski dom na Sviščakih. S tem so bili postavljeni osnovni pogoji za razvoj množičnega planinstva. Prek vrha Snežnika so stekle nove slovenske, medrepubliške in mednarodne planinske poti, v katerih pripravo je bilo vključeno tudi Planinsko društvo Snežnik Ilirska Bistrica.

Danes je v društvo včlanjenih veliko mladih, ki tekmujejo za značko pionir in ciciban-planinec. Po-

našajo se z živahno izletniško dejavnostjo, skrbijo za planinsko izobraževanje in prosvetljevanje članov, za varstvo narave, obenem pa skrbno gospodarijo s skromnimi sredstvi in upravljajo dve koči - na Snežniku in Sviščakih.

V slavnostni zdravici ob velikem prazniku najdemo tudi kapljio grenkobe: društvena pomoč je za eno najbolj dejavnih društev v občini preskromna. Koča na Snežniku je bila z velikimi napori nadzidana leta 1977 - že 10 let čaka na zaključek del. Društvene prostore, ki so jih s težavo dobili, bodo, kot vse kaže, zaradi previsokih pogojev za odkup, morali zapustiti...

V tem jubilejnem letu je društvo vse svoje akcije posvetilo proslavljanju obletnice. Zahvalujejo se stotinam društvenih članov in prijateljem planin, ki so po svojih močeh storili veliko za razvoj planinstva pod Snežnikom in s tem vse, na kar so po teh osemdesetih letih bistriški planinci ponosni.

Za Dan bistriških planincev, 12. avgust, niso pripravili nobene velike slovesnosti, pač pa se bodo na posebnem, odprtem planinskem večeru zbrali na vrtu hotela Lovce ob 20.30. Ob barvnih diapozitivah s planinsko tematiko bo o uspešni alpinistični odpravi AO Železnikar iz Ljubljane v Ande predaval alpinist Bojan Počkar. Društvena delegacija bo na grobove zaslužnih planinskih sodelavcev položila cvetje, pošta Ilirska Bistrica pa bo ves dan 12. avgusta uporabljala poseben, priložnostni žig. V četrtek, 13. avgusta, ob 20.30 bo gost planinskega večera jamar Franc Malečkar iz Postojne. Vabljeni.

METKA ČELIGOJ

DANIELLE STEEL

38.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Freljh

Po prvih neprijetnih mesecih se je Faye počutila izredno dobro; pritoževala se je samo, da je debela kot balon, ki namerava vsak trenutek poleteti. »Moral bi mi samo še privezati košaro na pete, pa bi me lahko uporabljali za izlete nad Los Angelesom,« je nekega dne izjavila svoji prijateljici. Ward je bil ogorčen. Njemu se je zdela prelepa še tako odebeltjena, zraven pa je bil tako razburjen, da kar ni mogel dočakati konca zadnjega meseca. Imela je že rezervirano sobo v najrazkošnejši bolnišnici v mestu in najbolj modnega zdravnika povrhu.

»Za mojo drago in mojega dojenčka samo najboljše,« je imel navado reči, kadar jo je poskušal premamiti s šampanjcem, vendar ji ta pijača sploh ni bila več všeč in včasih si je zaželela, da bi tudi njemu ne bila. Ne, da ga je pitje upijanjalo, le da je popil tolikšne količine in da je pil ves dan, zvečer, ko sta se odpravljala ven, pa je prešel na viski. Toda ni se hotela pritoževati. Do nje je bil dober na toliko načinov, kako bi mu lahko oponesla tako majhno stvar? Vedela je, da misli samo dobro, ko je naročil, naj pošljejo zaboj najboljšega šampanjca že naprej v bolnico, kjer naj bi ju pričakal, ko bi prišel veliki trenutek. »Upam, da ga bodo

imeli na hladnem.« Majordomu Westcottu je naročil, naj pokliče bolnišnico in pouči osebe, kako je treba pijačo natančno ohladiti. Faye se je seveda smejala.

»Bojim se, ljubezen moja, da morajo misliti na drugačne zadeve.« Čeprav so bili v bolnišnici, kamor naj bi šla, vajeni takšnih zahtev. Vse velike zvezde so v njej rojevale svoje otroke.

»Ne predstavljam si, kakšne,« je rekel. »Kaj bi lahko bilo pomembnejše od hlajenja šampanja za mojo ljubezen?«

»O, lahko bi se domislila nekaj stvari...« Njene oči so mu povedale vse, kar je želel izvedeti, nežno jo je objel in poljubila sta se tako kot vedno. Še celo zdaj je hrepenel po njej, toda zdravnik jima je bil zabičal, da se ne smeta več ljubiti. Faye je že težko čakala, kdaj jima bo to spet dovoljeno. Zdelo se ji je, da čaka celo večnost; njegove roke so noč za nočjo blodile po njenem napetem trebuhu, jo ljubile in obupno hrepenele po njej.

»To je skoraj tako hudo kot takrat, preden sva se prvič ljubila,« se je pritožil s kislim nasmeškom, ko je nekoč pozno ponoči zlezel iz postelje in si nalil kozarec šampanjca. Do predvidenega poroda je bilo samo še tri dni, toda zdravnik ju je opozoril, da se lahko porod zakasni tudi nekaj tednov. Prvorojenci navadno zamujajo; čakanje se je obema vleklo v neskončnost.

»Žal mi je, ljubezen moja.« Bila je že utrujena, v zadnjih dneh jo je izčrpal vsak gib. Popoldne ni več hotela z njim na sprehod po parku in celo novica, da je kupil majhnega ponija, je ni zvalila ven. »Preveč utrujena sem, da bi se premikala.« Tega večera je bila preutrujena, da bi povedčevala. Ob štirih popoldne je odšla naravnost v posteljo in

ob dveh ponoči je bila še vedno v njej kot velikanski rožnat balon z marabujevimi peresi okrog vratu.

»Hočeš malo šampanjca, dragica? Mogoče ti bo pomagalo zaspati.« Odmaknila je z glavo; bolej jo je hrbet in zadnjih nekaj ur ji je bilo ves čas slabo. Vrh vsega pa je imela občutek, da se je loteva še gripa.

»Mislim, da mi ne bo nič več pomagalo. Razen ene stvari,« je pohotno dodala trenutek pozneje, »toda ta nama je prepovedana.«

»Verjetno boš spet noseča, še preden boš odšla iz bolnišnice. Mislim, da se ne bom mogel zadržati več kot eno uro po otrokovem rojstvu.«

Ob tej misli se je zasmejala. »Tako se lahko vsaj na nekaj veselim.« Prvič v devetih mesecih se mu je zdela bedna na pogled. Nežno jo je poljubil in odšel ugasnit luč; preden je lahko to naredil, je s postelje zaslišal rezek stok. Presenečeno se je obrnil in zagledal njen od bolečine spaten obraz. Tako hitro, kot je prišla, je bolečina tudi ponehala in zakonca sta se začudeno zagledala drug v drugega.

»Kaj je bilo to?«

»Ne vem zagotovo.« Čeprav je prebrala več knjig, ni natančno vedela, kdaj lahko z gotovostjo trdi, da so se začeli popadki. Vsi so jo opozarjali, da bo v zadnjih tednih čutila več lažnih popadkov, zato sta oba vedela, da to še ne more biti »tisto«. Toda bolečina je bila tako ostra, da se je Ward odločil, da bo pustil luči prižgane in pazil, ali se bo zadeva ponovila.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Julija rekordno število avtomobilov na mejnih prehodih V nedeljo manj ljudi na plažah v okolici mesta pa prava gneča

Že od začetka julija se ob vsakem koncu tedna zamislimo nad kaotičnim prometom, ki se vije skozi naše kraje in ki se zlasti na mejnih prehodih obvezno spremeni v neskončne vrste. Že ves mesec julij je bil namreč promet zelo živahen, o čemer pričajo tudi podatki, ki jih je izdala prometna policija.

Mednarodni mejni prehodi v Tržaški pokrajini doživljajo torej letošnje poletje pravo preizkušnjo; skoraj pol milijon osebnih avtomobilov so namreč v juliju zabeležili ob izstopih, od tega milijon vozil s tujo registracijo in 445 tisoč z italijansko. V Italijo je preko mejnih prehodov v pokrajini prišlo 745 tisoč tujih avtomobilov in 287 tisoč italijanskih. Najbolj "vroče" je bilo na mejnem prehodu pri Ferne-

tičih, kjer so julija zabeležili 400 tisoč tujih in 132 tisoč italijanskih vozil ob izstopu, 300 tisoč tujih in 70 tisoč italijanskih avtomobilov ob vstopu v Italijo. V podatke pa niso všteti avtomobili maloobmejnega prometa, ki so julija predstavljali dobrih 75 odstotkov celotnega avtomobilskega prometa na mejnih prehodih.

Kot smo že v nedeljski številki poročali, beležimo ta čas nekako sorazmerje med turisti, ki se že vračajo domov, in onimi, ki na dopust šele odhajajo. Na državni cesti 202 je bil tudi včeraj zelo gost promet, ki so ga številni tovornjaki in neštete prikolice še toliko bolj ovirali. Ni bilo sicer ustavljenih kolon, jeklena kača pa se je skrajno upočasnjeno vila v obeh smereh. V Žavljah pa je bilo takorekoč

nemogoče prečkati cesto, pa čeprav na zebistem prehodu. Le redke avtomobilist se namreč zmeni za pešceve pravice, zato se nemalokrat zgodi, da si jih mora slednji kar zgrda priboriti. Posledice so tako ali drugače nepredvidljive. Na srečo pa tudi ta konec tedna niso v Tržaški pokrajini zabeležili hujših prometnih nesreč.

Tiste pa, ki se po sili razmer še niso (ali se sploh ne bodo) odpravili na dopust, je nedeljsko spremenljivo vreme večinoma odvrnilo od misli na kopanje. — Mimogrede, vremenarji napovedujejo neprijetno spremenljivost vremena in temperatur vse do konca avgusta. — V okolici Trsta je bilo zato toliko bolj živo. Borovi gozdički, ki so si jih Tržičani izbrali za obvezno alternativo plažam, so se spremenili v priložnostne kampinge, saj so si ljudje tamkaj postavili mizice, ležalnike in ponekod celo roštilje, kot se za pravo taborniško razpoloženje spodobi. Žal pa le malokrat zaležejo celo napisi o prepovedanem vstopu na zasebno lastnino, da o opozorilih za nevarnost požarov sploh ne govorimo. Gasilci sicer niso zabeležili požarov, previdnosti pa tudi v tem primeru ni nikoli preveč. Poleg borovcev pa so Tržičani zelo navezani tudi na okoliške osmice, ki so bile v nedeljo kar dobro obiskane ter gostilne, kjer je šel še najbolj v slast zajeten narezek kraškega pršuta. Lahko torej trdimo, da je bil drugi avgustovski konec tedna še kar široko dušen, tako da je skoraj vsak lahko prišel na svoj račun. Kako bo prihodnjo soboto, na veliki šmaren, ki je nekašen počitniški simbol, pa bomo seveda še poročali.

Na sliki: čeprav nekoliko manj kot v soboto, je bila tudi v nedeljo in ponedeljek na mejnih prehodih dokajšnja gneča, kot priča posnetek s Peska.

Razpis Sklada za Trst za prispevke v letu 1987

Odpraviti diskriminacijo do obrtnikov-prevoznikov

Z državnim zakonom št. 26/86 ali "paketom za Trst" so bili določeni posebni ukrepi v korist tržaškega gospodarstva. Skrb za izdajo operativnih pravilnikov, za preučitev prošelj in za odobritev prispevkov in seveda za njihovo razdeljevanje je prevzela posebna komisija, ki upravlja Sklad za Trst pri vladnem komisariatu.

Pred meseci so imeli člani komisije krog posvetovanj s predstavniki stanovskih in sindikalnih organizacij, katerih namen je bil ugotoviti najučinkovitejše pogoje za razne veje gospodarstva. Škoda bi namreč bilo, če bi se sredstva razpršila za neproizvodne pobude ali za sanacijo podjetij v krizi. Na osnovi lanskih izkušenj in izsledkov teh posvetovanj je komisija izdala pravilnik za poslovno leto 1987, iz katerega povzemamo osnovne podatke oziroma smernice.

Prispevki so namenjeni industrijskim podjetjem, vključno z gradbenimi, ki so ali bodo v koledarskem letu 1987 dejansko investirala več kot 200 milijonov lir (brez davka IVA).

Novim proizvodnim pobudam bo šel 25-odstotni prispevek na investicijo; pri tem ne pridejo v poštev podjetja, ki so nastala z združitvijo že obstoječih podjetij. Najvišji možni prispevek znaša milijardo lir.

Za razširitev ali posodobitev obstoječih industrijskih struktur so na voljo prispevki v višini 10 odstotkov investicije; najvišji možni prispevek znaša 400 milijonov lir.

Poleg tega bodo podjetja lahko prejela od sklada še prispevke za znižanje obrestne mere na posojila, v najvišjem možnem znesku 25 milijonov lir.

Za obrtna podjetja so vsi omenjeni prispevki zvišani za nadaljnjih pet odstotkov.

Prošnje morajo upravičenci predložiti najkasneje do letošnjega 30. novembra.

Kot vidimo so pogoji dokaj ugodni, še posebno ker ti prispevki ne izključujejo možnosti pridobitve drugih — državnih ali deželnih — prispevkov za isto investicijo. In vendar moramo opozoriti na neskladnost, ki jo zasledimo v pravilniku. V prvem členu "paketa za Trst" je bilo določeno, da niso lahko koristniki prispevkov samo industrijska in obrtna proizvodna podjetja, ampak tudi podjetja, ki aktivno sodelujejo pri razvoju pristaniških dejavnosti. V 6. členu zakona pa je podčrtano, da morajo biti znatna sredstva namenjena obrtnim podjetjem. In prav obrtna prevozna podjetja in njihovi konzorciji najlažje dosežejo znesek 200 milijonov investicij letno (nakup tovornjakov itd.), medtem ko je za ostale obrtnike ta meja zelo visoka.

Slovensko deželno gospodarsko združenje je med posvetovanji s člani komisije za Trst posredovalo svoje poglede na to odločitev in sogovorniki so priznali upravičenost kritike, vendar svojega stališča niso spremenili. V nadaljnjih razgovorih sicer niso izključili možnosti, da bi pravilnik dopolnili ali da bi tudi prevoznikom priznali prispevke, če bo ostalo dovolj sredstev. SDGZ bo v naslednjih dneh ponovno stopilo v stik s komisijo in skušalo premakniti vprašanje za mrtve točke. (zk)

Zaščitna zakonodaja predmet pogovora med sen. Spetičem in tajnikom SSk Jevnikarjem

Pred nekaj dnevi sta imela daljši razgovor deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar in slovenski senator Komunistične partije Italije Stojan Spetič. Posvečen je bil sedanjemu trenutku prizadevanj za pravičen globalni zaščitni zakon za Slovence v Italiji.

Oba predstavnika — piše v tiskovnem poročilu deželnega tajništva SSK — sta soglašala v nasprotovanju ponovno oživiljenim predlogom o »postopnosti« pri zaščiti. Senator Spetič je tudi prikazal spremembe in dopolnila pri predlogu KPI o globalni zaščiti, ki je že bil vložen v senatu. Tudi SSK misli svoj predlog zakonskega besedila dopolniti in ga preko manjšinskih parlamentarcev predložiti v Rimu.

Glede nujnih posegov italijanske države za rešitev finančne stiske Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, za prilagoditev Kulturnega doma v Trstu, Katoliškega doma v Gorici in drugih dvoran novim varnostnim predpisom in za reševanje nekaterih drugih problemov na kulturnem področju sta Jevnikar in Spetič soglašala

s stališčem, da gre za nujnostne ukrepe, ki ne predstavljajo zaščitnega zakona, ki ostaja ravno tako nujna, vse predolgo neizpolnjena obveza pristojnih oblasti. Sen. Spetič je pri tem opozoril na sredstva, ki bi se dala za kulturne namene dobiti iz bodočega zakona za gospodarski razvoj obmejnih področij.

Tudi letos (od 24. t. m. do 5. septembra) poletni študijski tečaj iz oceanologije

Laboratorij za morsko biologijo bo s sodelovanjem deželne ustanove IRRSAE od 24. avgusta do 5. septembra priredil poletni študijski tečaj iz oceanologije "Oceanest 87". Tečaj bo obiskovalo približno šestdeset učiteljev in profesorjev iz Furlanije Julijske krajine ter nekaj šolnikov, ki poučujejo na šolah z italijanskim učnim jezikom v bližnji Jugoslaviji. Na tečaju bodo predavali profesorji F. Mosetti, G. Honsell, G. Orel in kapitan M. Bussani, vodila pa ga bosta ravnatelj Laboratorija za morsko biologijo profesor Guido Bressan in predstavnica ustanove IRRSAE Elide Catalfamo Favet. Dne 5. septembra bo na slovenski podelitvi priznanj udeležencem tečaja prisoten tudi deželni odbornik za šolstvo in poklicno izobraževanje Dario Barnaba.

Na pobudo Laboratorija za morsko biologijo

Kmalu bo začela v Trstu delovati Mednarodna šola za vodne kulture

njakov iz tega področja. Pomanjkanje strokovnjakov hudo pogojuje tudi razvoj ribištva in sorodnih panog v naši deželi. Da bi izpolnili to vrzel, so se pred časom pri Laboratoriju za morsko biologijo odločili, da bodo predlagali nadrejenim ustanovam, to je Tržaški univerzi in ministrstvu za šolstvo, ustanovitev Mednarodne šole za vodne kulture (Scuola internazionale di acquacoltura). Po dolgem in zapletenem birokratskem postopku je ministrstvo končno dovolilo ustanovitev šole. Pouk naj bi se začel že v šolskem letu 1987/88.

Ustanovni list šole izrecno predvideva, da študij pri tej ustanovi traja tri leta in da je namenjen izključno študentom, ki so že dokončali visokošolski študij. Študijski načrt bo interdisciplinaren. Predavali bodo profesorji iz Tržaške univerze in sicer s fakultet za naravoslovne vede, biologijo, inženirstvo in ekonomijo. Vsako leto se bo lahko vpisalo samo dvanajst novih

študentov. Ustanovitelji načrtujejo, da bo šola vzgajala tudi strokovnjake iz dežel tretjega sveta, saj bi te države s primernim razvojem vodnega gospodarstva lahko zadostile svojim prehrambenim potrebam. Zaradi tega je Tržaška univerza že vzpostavila stike s pristojnimi agencijami Organizacije združenih narodov, t. j. s FAO in z UNESCO, z Evropsko gospodarsko skupnostjo in z italijanskimi državnimi ustanovami, ki skrbijo za sodelovanje z državami v razvoju, da bi poskrbele za vpis študentov iz dežel v razvoju.

Uprava Mednarodne šole za vodne kulture bo redno prirejala, ob sodelovanju deželnega odborniškega za šolstvo in poklicno izobraževanje, tudi krajše strokovne tečaje za slušatelje s srednješolsko izobrazbo. S tem bi najbolj smotno izkoristili ves znanstveni in pedagoški potencial novoustanovljene izobraževalne ustanove za razvoj vodnega gospodarstva v naši deželi.

Kam s psi in mačkami v poletnem času?

Ko domača žival postane ovira zasluženemu počitku...

Ovčarji, doge, dobermanji, kodri, mucke in vse druge žive igrače so za človeka dobrodošla družba. Hišni ljubljenci so ljubljani in ljubkovanji, dokler ne pride poletje in čas dopusta. Lastnik se lepega dne odloči, da bo dolgo pričakovani in zasluženi dopust preživel daleč od stanovanja in vsakdanjih skrbi. Kaj pa domači štiri-nožni prijatelj? Dolgotrajne vožnje z vlakom ne prenašajo. Majhne pritlikavce sprejmejo na vlak le, če imajo nagobčnik, če so v spremstvu lastnika in imajo plačano vozovnico. Večji kosmatinci pa se morajo zadovoljiti z vožnjo v vagonu za prtljago v prav nič udobnem zaboju. Na letalu pa pse in mačke brez izjeme zaprejo v zaboje. V hotele živali nimajo vstopa. Če se gospodar odloči za kamping, hišnih prijateljev s seboj ne mara vzeti, ker počitnice so pač počitnice. Na počitniški kraj jih ne morejo in jih nočejo vzeti in torej izberejo najenostavnejšo rešitev: zapustijo jih. Poletje je za človekove najboljše prijatelje pasje obdobje in niso mačje solze...

Zavetišče za pse na Opčinah ASTAD ima trenutno v varstvu okrog 350 mačk in čez 180 zapuščenih psov. Samo v preteklem mesecu so sprejeli približno 50 psov in še toliko mačk. Kot vsako leto število novih prišlekov naraste v poletnih mesecih, ko lastniki odpotujejo in hišne živali so prepuščene lastni usodi. Potepuhe v opensko zavetišče pripelje kdor jih pač najde in opazi, da so očitno brez doma in brez lastnika.

Nekateri psi ali mačke pa so le izgubljeni in torej začasni gostje, saj jih lastniki po kratkem času pridejo iskat.

Življenje nekaterih zapuščenecv pa se ne konča na Opčinah. Če jim je sreča naklonjena, dobijo novega gospodarja. Na ASTAD prihajajo ljudje, ki bi radi imeli hišnega prijatelja te ali one pasme. Vendar na ASTAD ne oddajo živali kateremukoli povpraševalcu, ampak zaupajo samo tistemu, ki jim zagotovi, da se bo novemu prijatelju resno posvetil in zanj skrbel. Žival ne potrebuje samo velik prostor, čist zrak, pravilno prehrano, pač pa predvsem gospodarjevo naklonjenost in bližino, ker samoto izredno težko prenaša.

»Kdor ima hišno žival, ima tudi precejšnje skrbi,« je potrdil živinozdravnik Riccardo Floreancig: »Kdor ima žival resnično rad bo vse težave z malce dobre volje premostil. Nekateri pa neusmiljeno ravnaajo s hišnim prijateljem, če jim ta križa načrte za poletje. Zapuščene živali predstavljajo nevarnost za okolje in tudi za človeka. Potepuški psi povzročijo škodo med divjimi živali, ki lahko prenašajo steklino; čeprav v zadnjih treh letih ni bilo zaslediti primera stekline, obstaja vedno možnost, da se pes na ta način okuži. Psi, ki se potepajo po cestah, so čedalje pogostejši povzročitelji nesreč. Vendar za to ni odgovoren pes, ampak popolna brezskrbnost in neodgovornost ljudi samih. Kriv je človek, ki bi vse te

nevšečnosti lahko preprečil. Preden lastniki odpotujejo, naj poskrbijo, da bo kdo med njihovo odsotnostjo poskrbel za hišne živali. Pse in mačke naj izročijo zavetiščem za male domače živali, ki jih je v Trstu in okolici kar precej: dve sta v mestu, ostala so na Proseku, v Miljah in na Padričah. Prav slednjega smo v teh dneh obiskali.

Na Padričah nas je v spremstvu rjavega pudelnja s kodrasto dlako sprejela lastnica zavetiš-

ča Liliana Pattavina, ki se s poletnim varstvom psičkov in muck ukvarja že dvajset let. Razkazala nam je širok travnik, kjer stojijo tu in tam pasje utice za popoldanski počitek.

Pod kosatim drevosom so visoke kletke, kjer največji kosmatinci preživijo poletne počitniške dni. V bližini je še večja skupna kletka za pse lahke kategorije. V malce odstranjenem in mirnejšem kotu pa so mačke vseh vrst in pasem. Ker so mačke občutljivejše, imajo v kletki vsaka svoj majhen prostor in lastno utico. Lastnica nam je povedala, da je v zavetišču prostora za približno 23 mačk in okrog 30 psov. Vsaka žival dobi primerno hrano in, če je potrebno, zdravila. Gospodarji morajo plačati na dan 7.000 lir, če je poletni gost mačka, če je pritlikav pes 8.000 in 10.000 lir za večje pse.

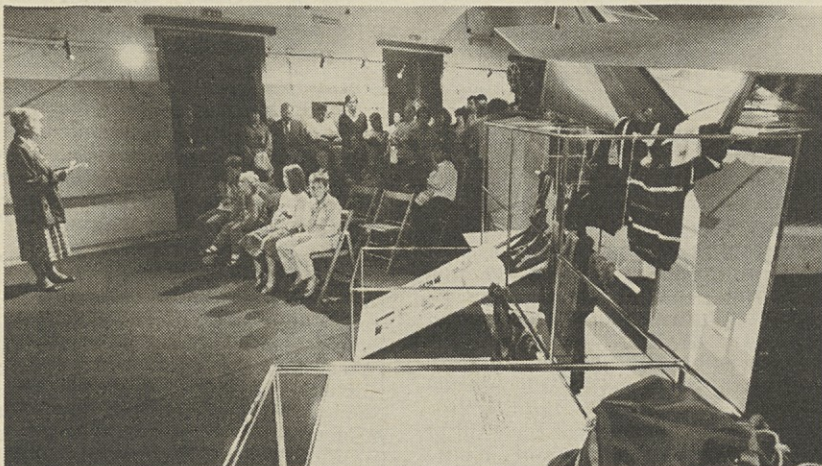
Imeti žival ni samo korist ali zabava, je tudi precejšnja odgovornost do živali same in do okolja. Kdor si želi žival, naj dobro pomisli na odgovornosti, ki so s tem povezane. Preveč psov in mačk so zapustili ali celo pobili, ko niso bili več novost, ko so postali preveliki ali nadležni, ko jih niso mogli vzeti s sabo na počitnice. Kdorkoli in iz kateregakoli razloga se hoče — začasno ali dokončno — znebiti hišne živali, naj se javi na ASTAD (Opčine, tel. 211292), kjer lahko dobi tudi informacije in naslove tržaških zavetišč za domače živali.

BARBARA BONETA

V okviru prireditev ob Taboru '87

V Prosvetnem domu na Opčinah odprli razstavo »Šport, design in prosti čas«

V okviru prireditev ob Taboru '87 je bila včeraj zvečer v Prosvetnem domu na Opčinah otvoritev razstave oblikovalcev Borisa in Anke Selan. Boris Selan je v dvorani razstavil svoj katamaran, v katerem je znal združiti svoje tehnične sposobnosti z izjemnim čutom za enostavnost in uporabnost. Obiskovalci so si poleg katamarana lahko ogledali tudi komplet pletenin za jadranje Anke Selan, ki je za svojo oblikovalno zamisel izbrala temno plavo in zelo barvo. Na otvoritvi je uvodno besedo v imenu KD Tabor podala Kostanca Filipovič, nato pa je o industrijskem oblikovanju spregovoril predsednik sekcije za industrijsko oblikovanje Društva likovnikov in oblikovalcev iz Ljubljane Tone Pogačnik, ki je podčrtal potrebo po pospešitvi in kvalitetnemu dvigu industrijskega oblikovanja v Sloveniji. Takoj zatem je režiser Jože Pogačnik predstavil in nato predvajal svoj film Trikrat naši. Film prikazuje trud in napor, ki ga Mima Jaušovec, Bojan Križaj in Borut Petrovič vlagajo v svoj vsakdanjik za doseg svojih izjemnih rezultatov. Razstava Šport, design in prosti čas, kot tudi razstava lutk otroškega krožka za animacijo ter sejem novih in rabljenih knjig bodo odprti vsak dan od 16. ure dalje do nedelje. (lg)

Za KD Tabor je sinoči spregovorila Kostanca Filipovič.

Sindikalisti Aquile pri Carboneju in prefektu

Predstavniki družbe Selm danes v Trstu

Dogodki v zvezi z lastniškim prehodom žavejske rafinerije Aquila so v teh dneh glavna tema pogovorov sindikalne federacije CGIL, CISL, UIL in krajevnih uprav. Kljub temu da so v družbi Selm — Montedison, ki se zanima tudi za ta obrat, našli konkretnega in resnega sogovornika, ostajajo številni problemi še vedno odprti.

Včeraj so sindikalna tajništva začela prve obrise nadaljnjih akcij, katerih namen je čimprej izvesti, kakšna bodočnost se obeta delavcem v dopolnilni blagajni in proizvodnji rafinerije. Med drugim so sklenili, da se bodo danes srečala z deželnim odborikom za industrijo Carbonejem, da bi se vsaj okvirno seznanili z nameni novega lastnika, nakar jih bo sprejel tudi tržaški prefekt. Še vedno je namreč brez učinkovitega odgovora vprašanje o varnosti naprav v Aquili, za katere je družba Total že spomladaj odredila bonifikacijo. Sedaj, po lastniškem prehodu, pa še ni znano, kdo je odgovoren za vzdrževanje strojev in kdo naj bi, v

skrajnem primeru, odgovarjal za morebitne nesreče. Bonifikacija bi namreč morali končati predvidoma do konca avgusta.

Kaže pa, da bodo danes pripotovali v Trst predstavniki družbe Selm — Montedison, ki bodo opravili nekaj pregledov v rafineriji. Hkrati pa bo mogoče morda tudi izvesti, kako namerava novi lastnik upravljati rafinerijo in nemara rešiti vsaj najbolj pereče težave, s katerimi se delavci soočajo že več kot leto dni. Verjetno bo med njimi tudi odgovoren iz urada za osebje, vendar ta vest še ni uradna. Kakorkoli že, pozitivno je že dejstvo, da se stvari končno premikajo z mrtvila, ki smo ga bili v preteklih mesecih vajeni. Sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL je zato že za danes popoldne ob 16. uri sklicala skupščino delavcev, na kateri jih bo seznanila z vsebino pogovorov, ki jih bo opravila v teku dne s pristojnimi krajevnimi upravitelji in drugimi upravnimi telesi.

pismo uredništvu

Priznanje delovne dobe v bivši coni B

Spoštovano uredništvo!

Oglašam se v zvezi s problemom italijanskih državljanov, Tržčanov, ki so v povojnem času delali v bivši (takratni) coni B. Ponazoril bom svoj problem, ki pa ni samo moj, pač pa problem številnih drugih delavcev s podobno usodo.

Od leta 1947 do l. 1953 sem bil redno zaposlen pri okraju Koper (OLO) kot šofer. Po letu 1953 sem se zaposlil v Trstu. Ko sem zaključil svojo delovno dobo, mi delovna doba v Kopru (6 let) ni bila priznana. Pozanimal sem se bil pri socialnem zavarovanju v Ljubljani, kjer so me nesramno zavrnil s pripombo, da si lahko teh šest let v Italiji sam kupim. Pozneje sem izvedel, da je bila ta problematika vključena v okvir Osimskih sporazumov. Vendar je, kolikor vem, še vedno ostala nerešena. Dejstvo je, da prav zaradi teh šestih let nimam polne delovne dobe. Takšnih nas je v Trstu okoli 400 in sprašujem se, koliko časa bomo morali še čakati na ustrezno rešitev.

Sledi podpis

Nenadoma nas je zapustil naš dragi oče, ded in praded

Alojz Pirc

Pogreb bo danes, 11. t. m., ob 14. uri iz kapele v Nabrežini ter nato pred občino Zgonik.

Žalostno vest sporočajo hčere Marija, Anica in Sonja z družinami ter drugo sorodstvo.

Salež, Zgonik, Cerovlje, 11. avgusta 1987

Ob smrti dolgoletnega župana

Alojza Pirca

se uprava občine Zgonik hvaležno klanja njegovemu spominu.

Zgonik, 11. avgusta 1987

Šolsko osebje srednje šole I. Cankar izreka g.e Anici Pirc najgloblejše sožalje ob izgubi dragega očeta.

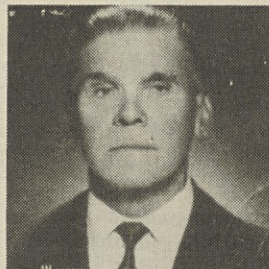
Ob smrti dragega očeta in nonota Alojza Pirca izreka iskreno sožalje hčerki Anici in vnukinji Tanji ženski pevski zbor KD Rdeča zvezda.

Ob nenadni izgubi dragega Alojza Pirca izreka svojem iskreno sožalje KD Rdeča zvezda.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi oče, tast, nono in pranonno

Ivan Žagar

(Šuščev)

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 11. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazovsko cerkev.

Žalujoci sin Silvan z ženo Marijo, vnuka Edi in Silvana z možem Maurrom, pravnukinja Sara ter drugo sorodstvo.

Bazovica, 11. avgusta 1987

ŠD Zarja izreka družini iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta, tasta in nonota Ivana Žagarja.

† Za vedno nas je zapustil naš ljubljani mož, oče in nono

Ludvik Taučar

Pogreb bo danes, 11. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

Žalujoci žena Nanda, hči Joli z možem, vnuk Franko ter drugo sorodstvo.

Opčine, 11. avgusta 1987

V znamenju solidarnosti z Latinsko Ameriko

Kubanska glasba na Gradu sv. Justa

Na začetku prihodnjega tedna bo v Trstu gostovala kubanska glasbena skupina »Tropicana Cuba canta y baila«. Nastopila bo v torek, 18. in v sredo, 19. t. m., na Gradu sv. Justa, obakrat s pričetkom ob 21. uri. Skupino sestavlja okrog 40 pevcev, pesalcev in godcev, izvajala pa bo značilne kubanske oziroma južnoameriške skladbe.

Gostovanje prireja Italijansko-latinskoameriško združenje za turizem, šport in kulturo (AILTAC), ki je včlanjeno v Italijansko združenje za rekreacijske in kulturne dejavnosti (ARCI). Tržaško združenje AILTAC je bilo ustanovljeno lani, zavzema pa se za razvoj kulturnih, športnih in turističnih stikov med Italijo in Latinsko Ameriko na osnovi »demokratske solidarnosti«.

Informacije o koncertih nudi agencija UTAT, Galerija Protti 2 (tel. 65700—68311), kjer je mogoče kupiti tudi vstopnice. Prireditelji obveščajo, da bodo imeli člani ARCI pravico do 20-odstotnega popusta.

Obvestilo Trgovinske zbornice

Trgovinska zbornica obvešča, da je ministrstvo za industrijo, trgovino in obrt s posebnim odlokom podaljšalo rok za vplačilo letnega prispevka za leto 1987, ki ga morajo podjetja nakazati trgovinskim zbornicam, in sicer do 31. avgusta.

Prispevki, ki so bili vplačani z že razposlanimi nakaznicami, ostanejo seveda veljavni. Tisti, ki pošne nakaznice še niso prejeli, jo morajo dvigniti pri okencih urada za register podjetij, in sicer vsak delovnik od 8.30 do 11.40.

■ V petek, 14. avgusta, bodo v opernem gledališču G. Verdi v odmoru med zadnjo predstavo operete Clivia N. Dostala podelili mednarodno nagrado opereta 1987. Letošnji nagrajenec bo dunajski igravec in režiser Otto Schenk. Posebno nagrado bo prejel tudi Fulvio Gilleri.

Tragične posledice prometne nesreče

Za posledicami hude prometne nesreče, ki se je pripetila pred dvema tednoma na avtocesti Palmanova — Lisert blizu Vileš, je v nedeljo v bolnišnici na Katinari umrl 76-letni Tržčan Mario Beorchia iz Ulice Aquileia 8. V zadnji del njegovega fiata 127 se je v nedeljo, 26. julija, zalezel avto znamke Citroen.

V nesreči se je pokojnikova žena Maria le lažje poškodovala, ranjenca pa so takoj po nesreči odpeljali v bolnišnico v Tržiču. Njegovo stanje je bilo izredno resno, saj je bil v globoki nezavesti. Dan po nesreči so Beorchio prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Kljub prizadevanjem zdravnikov pa se Mario Beorchia ni več prebudil iz nezavesti.

mala črna kronika

Mladi Andrea Bossi še potrebuje transfuzije krvi

Kaže, da se je zdravstveno stanje 18-letnega Andrea Bossija iz Ulice Doda 3, ki se je prejšnjo nedeljo ponesrečil v Dolini Glinščice, nekoliko izboljšalo. Mladenec leži že deset dni nezavesten na oddelku za oživljanje v katinarski bolnišnici. Zdravniki vsekakor svoje diagnoze še niso spremenili, saj je ponesrečenec še vedno v smrtni nevarnosti. V bolnišnici so mu včeraj dali transfuzijo krvi, ki so jo darovali nesebični krvodajalci. Andrea Bossi ima namreč zelo redko krvno skupino, ki jo je mogoče dobiti le v manjših količinah.

Bossijevo zdravstveno stanje torej ni več tako brezupno. Ponesrečenec bodo morda lahko rešili življenje krvodajalci, ki imajo enako krvno skupino: 0 s pozitivnim Rh faktorjem.

Prisebna ženska ušla roparju ki ji je grozil z nožem

Izredno prisebna 33-letna Rita Iurada Pertot iz Nabrežine — Kamnolomi 13, je v soboto popoldne ušla roparju, ki ji je grozil z nožem. Pertotova je bila v Trstu po nakupih. Na Ulici del Monte je nenadoma pristopil k njej z žepnim nožem oborožen možak in zahteval, naj mu izroči denarnico. Kljub

strahu, ki je v takih primerih povsem upravičen, je Pertotova takoj reagirala. Stekla je mimo napadalca in se zatekla v bližnjo trgovino. Ropar je bil verjetno preveč presenečen in ji zato ni sledil: ko je njegova »žrtev« stopila v trgovino, je brez sledu izginil.

Pertotova je o dogodku takoj obvestila letišči oddelek in preiskovalcem natančno opisala roparja. Napadalec je star okrog 40 let, je srednje visok in precej krepke rasti. Nosi temno, nenegovano brado. Ženska je agentom povedala, da je po svojem neuspehu neznanec pobegnil z rdečim motorjem. Preiskovalci roparja doslej še niso sledili.

■ V Miramarskem drevoredu je prišlo včeraj popoldne do lažje prometne nesreče. Matteo Trebbi, 17-letni študent, ki stanuje na Scala Santi 16, se je s svojim prav toliko let starih sopotnikom Angelom Forleom iz Ulice Appiari 20, vozil z motorjem cagiva 125 proti Barkovljam. Voznik verjetno ni opazil pešca, ki je v istem trenutku prečkal cesto, in se je zalezel vanj.

Vse tri ponesrečence je rešilec RK odpeljal v glavno bolnišnico. Za Trebbija so zdravniki napovedali 15 dni zdravljenja, njegovega sopotnika pa so takoj po pregledu poslali domov. Povozeni pešec, 28-letni nemški državljan Stephan Beddig, se bo moral 10 dni zdraviti na ortopedskem oddelku.

Polnih dvanajst let je bil zgoniški župan

V 79. letu starosti umrl Alojz Pirc iz Saleža

Na zgoniškem pokopališču bodo danes popoldne položili k zadnjemu počitku zaslužnega družbenopolitičnega delavca Alojza Pirca iz Saleža, ki je s svojim zavzetim delovanjem pustil viden pečat in doprinesel k izboljšanju splošnih razmer v krajevni skupnosti, obenem pa je bil pionir pri širjenju delavskega gibanja v naših krajih.

Pokojni Pirc se je rodil pred 79 leti v delavski družini v Saležu, kjer je tudi živel in si ustvaril družino s Stefanijo Grilanc, ki mu je povila tri hčere. Že kot 16-letni mladinec se je povezal z aktivisti komunistične partije in je izpolnjeval zaupne naloge. Še posebno je bil zadalžen za vzdrževanje vezi s komunisti na Severnem Primorskem (Cerkno, Trebuša), pripadal je tako imenovani »trojki«, ki je ilegalno delila slovensko literaturo. V neki pečini pri Briščkih se je udeležil tudi ilegalnega političnega sestanka, katerega je vodil sam tajnik komunistične partije Gramsci. Kot političnega delavca je fašistični režim stalno prega-

njal, tako da je najprej bil ob službo na železnici, leta 1942 pa so ga konfinirali v Apulijo in nato odpeljali v internacijo v Nemčijo, od koder se je vrnil komaj po osvoboditvi. Že avgusta 1945 je predsedoval ustanovni seji kulturnega društva Rdeča zvezda. Ob dogodkih leta 1948 se je zavestno odločil za kominform. Vrsto let je bil tudi lovski čuvaj.

Leta 1949 pa se je Pirc posvetil upravnopolitičnemu delu. Kar tri mandatne dobe (polnih 12 let) je bil namreč župan občine Zgonik. Najprej je bil za dve leti izvoljen junija 1949, nato pa še leta 1954. Županoval je vse do novembra 1964. Na krmilu občinske uprave je zagotovil občanom pomembne socialne strukture s pomočjo sredstev, ki jih je nudila zavezniška vojaška uprava. Tako so bili dograjeni občinski sedež, šolska poslopja v Saležu, Zgoniku in Gabrovcu, vrtec v Zgoniku, urejena je bila električna napeljava in nameščen je bil vodovod.

Občani in tovariši ga bodo danes pospremili na zadnji poti z občutki hvaležnosti in spoštovanja do tega preprostega človeka, ki se je z vsemi svojimi močmi nesebično trudil, da bi zagotovil bližnjemu in širši skupnosti boljše pogoje življenja. Naj mu bo lahka domača gruda; svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

B. S.

Zdravil se bo štirideset dni

V glavno bolnišnico je rešilec Rdečega križa včeraj dopoldne pripeljal 22-letnega Maurizia Leonija iz Ulice Solferino 12. Ponesrečenec se je z vespo 125 vozil po Ulici Perini, ko ga je nenadoma zaneslo, tako da se je zalezel v furgon, ki ga je upravljala 21-letni Fabrizio Bonetti.

Motorista je vrglo na tla, tako da se je hudo potokel. Za posledicami nesreče se bo zdravil na ortopedskem oddelku 40 dni. Voznik furgona pa je ostal nepoškodovan.

Sporočamo, da bo pogreb naše drage

Ivanke Tomažič vd. Udovič

jutri, 12. t. m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoci svojci

Trst, 11. avgusta 1987

Prireditve v Barkovljah, na Proseku in v Trebčah

Tudi v zadnjem koncu tedna poletni prazniki na odprtem

Skoraj ni prazničnega ali predprazničnega dne v poletju, v katerem bi ne bile na Tržaškem veselice na odprtem ali šagre, kot jim navadno pravimo. V zadnjem koncu tedna so takšne praznike priredili v Barkovljah, na Proseku in v Trebčah.

V Barkovljah je bila na sporedu »kalamarada«, ki jo že vrsto let prireja Tržaški pomorski klub Sirena pri svojem sedežu na zasutem nabrežju. V soboto zvečer vremenske razmere niso bile kdove kako naklonjene (pihal je za ta čas neobičajno hladen veter), v nedeljo pa se je nebo zvedrilo in praznik je polno zaživel. Pod večer je številnim obiskovalcem predstavil svoj najnovejši program čarodej Vikj alias Ivo Valetič, ki se s svojimi čarovnijami oziroma triki lepo uveljavlja ne samo na krajevni, marveč celo na mednarodni ravni. Pred nedavnim je prejel prestižno priznanje na mednarodnem tekmovanju v Zagrebu. Večer se je nadaljeval ob zvokih ansambla Akordi iz Postojne. Na prazniku je med drugim prijetno odjeknila vest, da se je Sirena jadralka Arianna Bogatec uvrstila na odlično tretje mesto na svetovnem prvenstvu v Franciji.

Na Proseku se je praznik komunističnega tiska, ki ga je priredila krajevna sekcija KPI »J. Pertot-K. Starc«, pričel že v petek, vendar je zaradi slabega vremena prvi večer praktično odpadel. Prav zato pa so prireditelji praznik podaljšali na ponedeljek. Višek je prireditev vsekakor dosegla v nedeljo zvečer. Nastopila je krajevna godba na pihala pod vodstvom kapelnika Slavka Lukše, nakar je udeležence nagovorila bivša senatorka Jelka

Gerbec. Med drugim je pohvalila krajevno sekcijo KPI za uspešno delovanje, saj sta Prosek in Kontovel eno redkih področij, na katerih so komunisti zabeležili uspeh v zadnji volilni preiskunji. Gerbecova se je dotaknila vsedravnega političnega položaja in ugotovila, da se s sestavo nove vlade spori znotraj petstrankarske koalicije niso zgledili, glede krajevne politične problematike pa je poudarila, da ostaja problem globalne zaštite Slovencev vokal, ki se mu ni mogoče ogniti. Praznik se je nadaljeval s plesom ob zvokih ansambla Furlan.

V Trebčah je bil Praznik športa, ki ga je priredilo domače športno društvo Primorec. Takšna prireditve je bila na sporedu že konec letošnjega junija, ko se je odvijal tudi turnir v nogometu. Vendar je tedaj veselica na odprtem praktično odpadla zaradi slabega vremena, zaradi česar se je vodstvo društva odločilo, da praznik ponovi. Tudi za to »drugo izvedbo« je skušalo organizirati skromnejši turnir, vendar so odsotnosti zaradi dopustov in počitnic to preprečile. Sicer pa je v borovem gozdiču ob nogometnem igrišču na Griži bilo prijetno in veselo. Zbralo se je veliko ljudi, ki so se lahko zavrteli z ansamblom Pomlad. Kot nam je povedal predsednik Albert Čuk, bo društvo lahko z izkupičkom poravnalo dolgove, ki si jih je nabralo pri ureditvi prireditvenega prostora.

Na slikah: »kalamarada« v Barkovljah (zgoraj); nastop godbe na pihala na prazniku KPI na Proseku (na sred); gostje v borovem gozdiču pri Trebčah (spodaj).

gledališča

VERDI
Poletni festival operete 1987 - od 27. junija do 14. avgusta.

Danes, 11. t. m., ob 20.30 bo na sporedu peta predstava operete CLIVIA N. Dostala. Dirigent Guerrino Gruber, režiser Gino Landi. Nastopali bodo: Tiziana Sojat, Tiziana Caminiti, Carlo Bini, Elio Crovotto, Riccardo Peroni, Ugo Maria Morosi, Daniela Franchi, Gianfranco Salletta in Giuseppe Botta. Ponovitvi: 13. in 14. avgusta. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

kino

LETNI KINO - ARISTON - 21.30 Top Gun, akcij., ZDA 1986; r. Tony Scott; i. Tom Skerritt, Anthony Edwards.

LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.00 Brivido, Fant., ZDA, 1986, r. Stephen Kenig; i. Emilio Estevez, Laura Harrington.

EXCELSIOR II - zaprto za počitnice.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Agente 007 - Vivi e lascia morire, krim., V.B., 1973, 121'; r. Guy Hamilton, i. Roger Moore, Yaphet Kotto.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Torbide emozioni, porn. □□

EDEN - 16.00, 22.00 Marina... una bestia in calore, porn. □□

FENICE - zaprto za počitnice.

NAZIONALE II - 16.00, 21.30 Amadeus, dram., ZDA 1984, 157'; r. Milos Forman; i. Tom Hulce, F. Murray Abraham.

NAZIONALE III - 17.00, 22.15 Pregled shriljivke: Dracula contro Zombi.

MIGNON - 17.00, 22.15 Eva Man, porn. □□

EXCELSIOR I - zaprto za počitnice.

CAPITOL - 17.00, 22.00 Rotta verso la Terra, fant., ZDA 1986, 100'; r. Leonard Nimoy; i. Leonard Nimoy, William Shatres.

LUMIERE - zaprto za počitnice.

VITTORIO VENETO - zaprto za počitnice.

RADIO - 15.30, 21.30 Sexual odisey, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V prostorih bivše konjušnice pri Miramaru je do 30. septembra odprta monografska razstava, posvečena Gustavu Pulitzerju Finaliju.

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta g.afična razstava domačih umetnikov.

Razstava Človek in trta v Kraškem muzeju v Repnu bo odprta do 16. oktobra. Urnik: od ponedeljka do petka - 17.00-20.00, v soboto in nedeljo - 11.00-13.00 in 17.00-20.00.

SKD Tabor - Opčine - v Prosvetnem domu je odprta razstava SPORT, DESIGN IN PROSTI ČAS. Oblikovalca Anka in Boris Selan.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 11. avgusta

JASNA

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 20.21 - Dolžina dneva 14.21 - Luna vzide ob 21.35 in zatone ob 8.17.

Jutri, SREDA, 12. avgusta

RADA

PLIMOVANJE DANES: ob 5.24 najnižje -66 cm, ob 12.00 najvišje 51 cm, ob 17.52 najnižje -28 cm ob 23.30 najvišje 40 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 22 stopinj, zračni tlak 1014,5 mb narašča, veter 8 kilometrov na uro vzhodnik severovzhodnik, burja, vlaga 79-odstotna, nebo oblačno, padlo je 0,4 mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ruben Bandera, Marijo Simonit, Maria Elena Caglianese, Francesca Bukavec.

UMRLI SO: 87-letni Lodovico Taucer, 65-letni Giordano Ferfolgia, 80-letni Narciso Zupin, 75-letni Edoardo De Micheli, 63-letna Giovanna Tomazic, 86-letna Adele Gionchetti, 78-letna Giuseppina Bessich, 84-letni Gabriele Logarini, 85-letna Amelia Forcich, 75-letni Mario Berorchia, 104-letna Amelia Missana.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 10. avgusta, do sobote, 14. avgusta 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginastica 44, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Baiaumonti 50.

BAZOVIČA (tel. 226210) in **MILJE** (Mazzinijev drevored - tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginastica 44, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

BAZOVIČA (tel. 226210) in **MILJE** (Mazzinijev drevored - tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

BAZOVIČA (tel. 226210) in **MILJE** (Mazzinijev drevored 1 - tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Prispevajte za

»Dijaško matico«

koncerti

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom jutri, 12. t. m., ob 20.30 KATJA MILIČ - klavirski recital. Na sporedu: Scarlatti, Mozart, Haydn, Tajčević, Skrbabin in Brahms.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom, do 16. t. m. TABOR 87. Jutri, 12. t. m., ob 20.30 KATJA MILIČ - klavirski recital. V četrtek, 13. t. m., ob 20.30 BESEDA IN OPERETA - tekst in režija DRAGO GORUP. Izvaja seniorska dramska skupina SKD Tabor. V petek, 14. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20. ure dalje ples z ansamblom FENIKS iz Ilirske Bistrice. V soboto, 15. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18.30 nastop kotalkarjev ŠD POLET. Od 20. ure dalje ples z ansamblom TAIMS. V nedeljo, 16. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert GODBENEGA DRUŠTVA iz Nabrežine, ob 20. ure dalje ples z ansamblom TAIMS.

ŠD Zarja - Bazovica priredi 14., 15. in 16. t. m. tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Delovali bodo dobro založeni kioski. Vse večere ples z ansamblom Bolero.

razna obvestila

Sklad M. Čuk obvešča, da bo poletno središče v Prosvetnem domu na Opčinah začelo za dejavnostjo v ponedeljek, 17. 8. Prihod ob 8. uri, odhod ob 17. uri. Odprto bo vsak dan, razen sobote in nedelje, do 28. 8. 1987.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Trstu zaprti od 10. do 17. avgusta.

KD Kraški dom priredi poletni center za otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo, od 17. do 28. t. m. Urnik od 9. ure do 12.30. Morebitne informacije in vpisovanje pri Vesni Guštin - Repen 54, tel. 227124.

mali oglasi

PRODAM motor giler RX arizona 125 s prtljažnikom, letnik 1985. Cena 2.400.000 lir, možnost dogovora. Tel. 227478.

PRODAM akacijeva in češnjeva drva. Tel. 0481/884161 ob večernih urah.

PRODAM kajak z veslom v dobrem stanju ter šotor za 5 oseb. Tel. 200236.

PRODAM vespo PK 125, novo. Tel. 229331.

PRODAM osebni računalnik amstrad-schneider 6128 z barvnim monitorjem in s floppy diskom in veliko programov za 900.000 lir ter atari 520 ST s floppy diskom in programi za 800.000, možnost dogovora. Tel. 302748.

UNIVERZITETNI študent daje lekcije iz fizike in matematike. Tel. 229347.

ČE POTREBUJETE razgibavanje in masažo pri raznih poškodbah ali boleznih pokličite od 15. do 16. ure na tel. št. 003867/72398 - pridem na dom.

PRODAM računalnik commodore C 64 z disketno enoto (disc drive) z originalnim registratorjem in s svetlobnim peresom za grafično risanje; obenem darujem kupcu tečaj za grafiko na 10 kasetah in približno 80 diskov z najboljšimi programi. Cena po dogovoru. Tel. 229484.

PRODAM opel kadett 1000, letnik 1978 po zelo ugodni ceni. Tel. 229479.

OSMICO je odprl Marko Kovic - Mihelčev v Sovodnjah.

OSMICO sta odprla Berto in Marčela Nadlišek s Katinare. Točita belo in črno vino.

ODDAM črno/belega dva meseca starega psička. Tel. 232223 v popoldanskih urah.

menjalnica

10. 8. 1987

Ameriški dolar	1354.—
Nemška marka	722.—
Francoski frank	215,50
Holandski florint	640.—
Belgijski frank	34,30
Funt sterling	2125.—
Irski sterling	1915.—
Danska krona	186.—
Grška drahma	9.—
Kanadski dolar	1012.—

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	869.—
Avstrijski šiling	102,40
Norveška krona	195.—
Švedska krona	204.—
Portugalski eskudo	8,50
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	920.—
Debeli dinar	1,60
Drobni dinar	1,60

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 67001 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

MANUFATURA

PODOBNIK

OPČINE

Promocijska
prodaja
vseh
poletnih
artiklov
s popusti do

50%

Obv. občini

slike, ki niso le spomin

damjana ota

Oj ta vojaški boben...

Pa le zdaj smo skupaj zbrani vsi ta mladi fantiči, da veselo zapojemo to prežalostno slovo.

S takimi in podobnimi pesmimi so se mladi fantje, ki so bili godni za vojaščino, poslavljali od doma, od svojih staršev, bratov in sester, od prijateljev in ljubljenega dekleta. Slovo je bilo vedno težko in žalostno, čeprav so se marsikateri držali čim bolj moško in svoje žalostne občutke skrivali za veselim nasmehom in razposajenim vedenjem. Najlepsi in najpristnejši dokument teh priložnosti so, poleg slik, ki segajo v novejšo obdobje, gotovo ljudske pesmi. V njih se zrcali čustveno razpoloženje mladega človeka, ki je razpet med dolžnostjo do domovine in globokim domotožjem, med željo po novih izkušnjah, ki jih ponuja svet zunaj rodne vasi, in nežno ljubeznijo do lepega dekleta, s katerim si ob žalostnem slovesu obljubita večno zvestobo.

Iz ljudskih pesmi lahko razberemo globok pomen vojaške službe, ki je v preteklosti pomenila mnogo več od »golega« odhoda od doma za leto dni. Fantje istega letnika so domačo hišo zapuščali za več let, sprva so morali opravljati celo dosmrtno vojaško službo, ki so je bili oproščeni le oženjeni in tisti, ki so predstavljali edino delovno moč! Drugi fantje pa so bili po uvedbi splošne vojaške službe 1763. leta vsako pomlad v nevarnosti, da jih poberejo v vojake. Novačenji so opravili tako, da je civilna uprava naredila seznam sposobnih fantov, vojaška uprava pa jih je polovila, če se niso pravočasno poskrili.

Kakorkoli že, odhod mladih fantov, ki so »šli na rajžo«, je spadal med tiste dogodke, ko je bila v posebnem vzdušju zbrana vsa vas. Družino je ob poslovnem trenutku razveseljevala radoživa pesem harmonike, ki ji je ljudstvo dodelilo vlogo, da ob takih priložnostih nadvse veselo in spodbudno poje. Glas harmonike je moral namreč z veselimi vižami omiliti žalost in otožnost slovesa. Ne smemo pozabiti, da je bil za marsikaterega fanta to tudi zadnji pozdrav domači vasi, saj je bila vojaška služba nekoč mnogo nevarnejša.

Odhod v vojsko fantov iz Repna in sosednjih vasi okrog leta 1916

Spominska slika vojakov-kuharjev

Pripravlja:
Iztok Jelačin

nedelja ob 14.35 uri

Vročih 10

Lestvica Radia Koper — Capodistria, Primorskega dnevnika in Primorskih novic

Avgustovske vročine, s kakšno pavzo kaplje dežja, vse polno turizma, počitnic in plaž, s stalnico-glasbo... Motivi tega poletja naj bi bili zbrani na tem koščku vašega časopisa, ki ga boste po uporabi zavrgli, tako nekako pa bo tudi z večino pesmi na lestvici tega tedna. Nekatere bodo sicer ostale, tako da bomo z njih brisali prah čez nekaj pretekle vode...

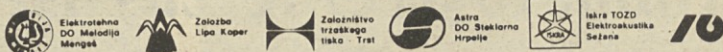
tednov na lestvica
lestvici pret.teden

ted. na l.	pr. ted.	
7	1	1. Martin Krpan - Še je čas
5	3	2. Whitney Houston - I wanna dance with somebody
8	2	3. Cock Robin - The biggest fool of all
14	6	4. Vasco Rossi - C'è chi dice no
6	4	5. David Bowie - Day-in Day-out
2	10	6. Little Steven - Bitter fruit
3	8	7. The Stranglers - You'll always reap-what you saw
14	9	8. U2 - With or without you
10	7	9. Housemartins - Caravan of love
5	5	10. Chris Rea - Giverny

Tako torej zgleda lestvica od blizu, kar ni daleč... Nobene novosti, zato pa kar precej premikov navzgor ali navzdol. Na samem vrhu še vedno Martin Krpan, drugo mesto je zdaj zasedla Whitney Houston s plesočim ritmom, tretja sta zdaj Cock Robin, spet pa je navzgor splezal Vasco Rossi... Omembe vredni so še vzponi Little Stevena, ki z grenkim sadežem sprošča mladež na plažah in v diskotekah, pa The Stranglers - Davitelji, ki imajo res vroče železo v ognju, in U2, ki so po ponovnem uvrščanju prilezli do osmega mesta. Nekoliko drugačna je stvar s Housemartins in Chrisom Reao, ki se ohlajata.

V nedeljo smo vam v pokušino ponudili nov motiv skupine Pet Shop Boys - It's a sin in Matie Bazara - Noi... Imejte se skrajno (kot ponavadi) in naj bo še bolje...

Z nagradami sodelujejo:

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Portomatto (1. del)
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik - tri minute
14.00 Film: I briganti italiani (pust., It. 1961, r. Mario Camerini, i. Ernest Borgnine, Vittorio Gassman, Rosanna Schiaffino)
15.40 Risanka: Rosaura
16.25 Dokumentarec: Le paludi di Bangweulu
17.20 Nadaljevanka: Racconti fantastici (4.del)
18.30 Variete: Portomatto (2. del)
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.30 Dokumentarec: Quarkov svet
21.30 Nadaljevanka: Cronache marziane (i. Rock Hudson, Gayle Hunnicutt, Bernie Casey, 1. del)
22.25 Dnevnik
22.30 Nadaljevanka: Cronache marziane (2. del)
23.15 Variete: Napoli prima e dopo - Nuovo sound mediterraneo
0.20 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2
11.55 Risanka: Yakari
12.10 Nadaljevanka: Una storia viennese (4.del)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Dnevnik - šport
13.30 Nanizanka: Saranno famosi
14.20 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes dokumentarec Misteri del profondo blu, risanka Dick Tracy in nanizanka Blondie
16.50 Film: E' primavera! (kom., It. 1949, r. Renato Castellani, i. Elena Varzi, Irene Genna)
18.25 Športne vesti
18.40 Nanizanka: Perry Mason
19.30 Vreme in dnevnik
20.15 Športne vesti
20.30 Film: I mastini del Dallas (dram., ZDA 1979, r. Ted Kotcheff, i. Nick Nolte, Mac Devis)
22.30 Dnevnik - nocoj
22.45 Aktualno: Poletni almanah
23.35 Dnevnik - kratke vesti
23.50 Film: Agente Lemmy Caution missione Alphaville (fant., Fr. 1965, r. Jean-Luc Godard, i. Eddie Constantine, Anna Karina)

RAI 3
19.00 Vreme in dnevnik
19.20 Deželne vesti
19.30 Dnevnik
20.00 Izobraževalna oddaja: Laboratorio infanzia - Famiglia S.p.A. (pripravila Fulvio Diaferia in Angelo Ferricelli, r. Fulvio Diaferia, 2. del)
20.30 Nanizanka: I professionals - Perche hanno ucciso Sammy (scenografija Brian Clemens, r. Christopher King, i. Gordon Jackson, Martin Shaw, Lewis Collins)
21.30 Dnevnik - kratke vesti
21.45 Film: Chiamata per il morto (krim., VB 1966, r. Sidney Lumet, i. James Mason, Simone Signoret, Maximilian Schell)
23.35 Dokumentarec: Planetarij - Radoveden pogled med poletne zvezde (pripravila Giangi Poli in Biancamaria Pontillo, r. Sandra Quarra)
23.45 Dnevnik
23.50 Deželni dnevnik

RTV Ljubljana
18.40 Poročila
18.45 Baletni trenutek
19.00 Mladinska oddaja: Zgodba o goskici Gagici
19.10 Risanka
19.26 Vreme in dnevnik
20.00 Opera: Gorenjski slavček (A. Foerster)
21.30 Integrali (Oddaja bo najprej, s pomočjo arhivskih posnetkov in najnovejših zapisov iz Amsterdamu, predstavila letošnje romanje Neue Slowenische Kunsta po Evropi. Na vrsti bodo nato še prispevki o poletnih razstavah v Evropi, o Avdiovizualnem laboratoriju SAZU in mednarodnem festivalu Idriart, ki se je konec julija zaključil na Bledu.)
22.00 Dnevnik
22.15 Zabavna oddaja: Poletna noč, nato nadaljevanka Sever in Jug (po romanji Johna Jakesa, r. Richard T. Heffron in Kevin Connor, 4. del), na koncu angleška humoristična serija Samo be-daki in konji (10.del)

TV Koper

17.00 Otroški program: Il sabato dello zecchino
18.00 Nadaljevanka: Vite rubate
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:

TRST — Protesti v okoliških vaseh zaradi napovedanih sprememb v določanju okrajev KZE

TRST — O onesnaženju Jadranskega morja

TRST — Mladi in kmetijstvo

REZIJA — 13. folklorno srečanje na Ravanci

19.30 TVD Stičišče
19.45 Nadaljevanka: Veronica
20.30 Film: I Daci (zgod., r. Sergio Nicolaescu, i. Marie Josè, Pierre Brice)
22.10 TVD Vsedanes
22.20 Nadaljevanka: Delitto e castigo (priredba Tullio Kezich in Mario Missiroli, r. Mario Missiroli, 2. del)
23.15 Rubrika z Barbaro Bouchet

CANALE 5
8.40 Nadaljevanka: La grande vallata
9.30 Film: I leoni di Castiglia (pust., ZDA 1963, r. Xavier Seto, i. Cesar Romero, Frankie Avalon, Broderick Crawford)
11.30 Nanizanki: Lou Grant, 12.30 Bonanza
13.30 Nadaljevanka: Colorado
14.30 Film: Delitto incrociato (krim., ZDA 1985, r. David Greene, i. Anthony Hopkins, Blythe Danner)
16.30 Nanizanke: L'uomo di Atlantide, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 Una famiglia americana, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat
20.30 Nanizanka: Falcon Crest
22.30 Rubrika: Forum (vodi Catherine Spaak)
23.10 Aktualnosti: Clovek znanstvenik (vodi Maurizio Costanzo)
23.55 Nanizanka: Sceriffo a New York

driglia delle pecore nere, 12.00 Due onesti fuorilegge	13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Banana Split, Chappy, Rubik, Masters
14.30 Nanizanke: Detective per amore, 15.30 Mary Benjamin, 16.15 I giorni di Brian	17.00 Dokumentarna serija: Quaderni della natura
17.30 Nanizanke: Il Santo, 18.30 Switch, 19.30 New York New York	20.30 Film: La pistola sepolta (vestern, ZDA 1956, r. Russell Rouse, i. Glenn Ford, Jeanne Crain, Broderick Crawford)
22.10 Nanizanke: Peyton Place, 23.10 Mod Squad, 0.10 Tenafly, 1.35 Ironside	

ITALIA 1
8.30 Nanizanka: La strana coppia
9.00 Film: Canzone del Mississippi (kom., ZDA 1952, r. Allan Bwan, i. Ray Middleton, Muriel Lawrence)
10.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 11.00 Ralph Supermaxieroe, 12.00 L'uomo da 6 milioni di

dollari, 13.00 Hardcastle and McCormick	14.00 Zabavna oddaja: Dee-jay Beach
15.00 Nanizanki: I forti di Forte Coraggio, 15.30 Furia	16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lo specchio magico, Lotti, Bun Bun, Nanà supergirll, Il piccolo principe
18.00 Nanizanke: Rin Tin Tin, 18.30 Flipper, 19.00 Chips	20.00 Risanka: Alice nel paese delle meraviglie di polizia, 21.30 Mike Hammer, 22.30 Troppo forte, 23.00 Pronto soccorso, 23.30 Ai confini della realtà, 24.00 Samurai, 1.25 Hardcastle and McCormick

TELEPADOVA
13.00 Risanka: Io sono Teppei
14.00 Nadaljevanki: Happy end, 15.00 Signore e padrone
16.30 Risanke
19.00 Nanizanki: Sanford and Son, 19.30 Laredo
20.30 Film: Willard e i topi (dram., ZDA 1971, r. Daniel Mann, i. Bruce

Davison, Sondra Locke, Ernest Borgnine)	22.20 Nanizanki: Spy Force, 23.25 Alla ricerca di un sogno
0.45 Film: Agguato sul grande fiume (pust., ZRN 1963, r. Jurgen Roland, i. Brad Harris, Hansjorg Felmy)	

TELEFRIULI
12.30 Nanizanka: George
13.00 Zdravniška rubrika: Trentatrè
13.30 Nadaljevanka: Marta
14.30 Nanizanka: I cercatori d'oro
15.00 Dražba: Roberta Pelle
15.30 Glasbena oddaja: Music box
17.30 Nanizanka: The bold Ones
19.00 Dnevnik
20.00 Dnevnik v nemščini
20.30 Rubrika: Zupan in njegovi ljudje
22.00 Nanizanka: Sherlock Holmes
22.30 Dnevnik
23.30 Variete: Dadaumpa
1.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
Oddaje so prekinjene do 17. avgusta

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Povejmo v živo!; 9.00 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert v repntabrski cerkvi: nastopa baročni orkester Ensemble Concerto iz Milana, vodi Roberto Gini; 11.05 Glasbeni mozaik; 12.00 Pojdite z nami; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Naš popoldan z glasbo in besedo; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Kakor od vetra se trese moje srce; 17.10 Klasični album; 18.00 Večni sopotniki: Velike pesnitve v izboru in pripovedi Vladimira Jurca (rež. Sergej Verč).

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Dober dan z...; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Melodije; 14.05 V korak z mladimi; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Glasbeni mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Sotočja; 18.45 Medigra; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel Jožeta Privška; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Komorna literatura; 21.05 Radijska igra; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Glasba; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Operetna glasba; 0.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Minuta za zdravje; 7.30 Poročila; 8.00 Prenos Radia Ljubljane; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Glasbeni prispevek; 14.40 Reportaže, intervjuji, zanimivost, Popevka tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Croatia; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek sporedov.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.40 Summers ago; 7.00 Dober dan; 8.00 Pri-srčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 Čudežnih sedem; 10.35 Vstop prost; 11.00 Filmske novosti; 11.15 O Istri; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 12.06 O prehrani; 14.30 Glasba; 14.45 Pleši z nami; 15.45 Sintonizirani; 16.45 70. leta; 17.00 Bubbling; 17.33 Summers ago; 17.50 High Power; 18.00 Pulj kliče Koper; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
10.30 Glasba po željah; 17.00 Okno na Benečijo (ponj); 18.40 Oddaja tabornikov RMV; oddaje povezuje glasba.

Predsednik KZE Robustelli obrazložil nov načrt

Bolj kvalitetna zdravstvena oskrba na Goriškem

Kmalu najbrž ne bo več razlogov za bolj ali manj upravičene proteste in nesoglasja na področju zdravstva na Goriškem, če bo odobren podrobni izvršilni načrt, ki so ga izdelali strokovnjaki ter politiki upravnega sveta Goriške Krajevnice zdravstvene enote. Načrt so že izdelali, o tem so se pogovarjali s tistimi, ki odločajo na deželni ravni. Prve tovrstne sklepe so že poslali v Trst, druge pa bodo poslali v teh dneh. V septembru naj bi pristojno deželno odborništvo vzelo v pretres celotni načrt ter izreklo zadnjo besedo.

To so včeraj novinarjem povedali predsednik upravnega sveta KZE arh. Paolo Robustelli in njegovi najožji sodelavci. Gre za temeljito spremembo lani v juliju od skupščine goriške KZE sprejetega načrta, ki bo zadovoljila, vsaj delno, ne le tiste, ki si žele posodobitev in ojačenje bolnišnic v Gorici in Trzinu, marveč tudi tistih, ki se bore za ohranitev bolnišnic v Gradcu in Krmini.

Lani v juliju je namreč skupščina KZE, seveda z večino glasov, odobrila izvršilni načrt zdravstva na Goriškem ter pri tem upoštevala smernice taktičnega deželnega načrta za zdravstvo. Deželi v Gorici sprejete smernice pa niso docela ugajale, zaradi tega so načrt poslali v ponovno preučitev. Po doglednem času so v Gorici izdelali nov načrt, ki ga sedaj pošiljajo v Trst.

O tem je na pomlad že bil govor v skupščini KZE. Konec septembra ali v začetku oktobra bo v skupščini spet govor o tem. Vendar pa bo skupščina imela odločujočo besedo le kar se tiče organika osebja. Seveda bo to priložnost za politično debato o zdravstvu.

Predsednik Robustelli je novinarjem dal razumeti, da ima v glavnih obrisih soglasje novega deželnega odbornika za zdravstvo Manzona kot tudi tehnikov deželne uprave. Ne gre le za ohranitev nekaterih oddelkov v Gradcu in Krmini, o čemer poročamo posebej. V goriški bolnišnici bi ostala samostojna okulistični oddelki s petnajstimi posteljami ter center za kardiovaskularne bolezni, v Trzinu oddelki za ušesne in nosne bolezni z desetimi ležišči, oddelki za patološko anatomijo, in oddelki za službo hitre pomoči. V prejšnjem načrtu so bili črtani tako Gradec kot Krmin ter vseh teh pet oddelkov v Gorici in Trzinu. Sedaj pa je vse to spet v delovnem načrtu, pa čeprav ne v takih okvirih kot je bilo pred krčenjem.

Vse to je seveda povezano s stroški in razpoložljivim denarjem, pa tudi z organikom osebja. Ko je prišlo do združitve vseh zdravstvenih služb v KZE leta 1981 je bilo v službi vsega skupaj 3331 oseb. Pstopoma se je to število krčilo. Ob začetku letošnjega leta so imeli v službi 2.649 oseb, načrt je predvideval, da bi bili morali to šte-

vilo skržiti na 2.398. Z novim načrtom razporeditve raznih služb ter tudi upoštevanje dejstva, da so s 1. avgustom skržili delovni teden za eno uro, s 1. januarjem bodo morali skržiti ta delovni teden še za eno uro (to je rezultat nove delovne pogodbe) pa bodo potrebovali 2.910 ljudi. To je 261 več od teh, ki so sedaj v službi. Deželna uprava jim bo dovolila, da vzamejo ljudi v službo le takrat ko bo izdelan in odobren nov načrt.

Strošek za osebje se bo torej nekoliko povečal. Vendar, tako je dejal arh. Robustelli, stroške so v zadnjem času zmanjšali, tako da obstaja upanje, da bo na Deželi njihov načrt šel skozi.

V zvezi z nekaterimi govoricami, da je proračun goriške KZE napisn z rdečimi številkami preko vsake mere, je Robustelli povedal, da je treba pri nas upoštevati dejstvo, da bolnišnici usmiljenih bratov od sv. Janeza od Boga, morajo plačati več kot sedem milijard lir letno, za terme v Gradcu pa so lani porabili eno milijardo in dvesto milijonov lir. Obe zdravstveni ustanovi pa sodita izven običajnega delokroga goriške KZE, pa čeprav jo finančno bremenita. Zaradi tega, je še dejal predsednik KZE, v povprečju je finančni obračun goriške ustanove podoben tistim v drugih krajih dežele.

Zdravstvo v Krmini in Gradcu

V Krmini in Gradcu naj bi, kot ločena oddelka bolnišnic v Gorici in Trzinu, obstajala, v vsakem kraju, oddelka splošne medicine s 30 ležišči vsak. Prileg tega bi v vsakem teh dveh krajev deloval tudi rentgenski laboratorij ter popolna služba hitre pomoči z ambulantno. Ojačili bi, tako v Gradcu kot v Krmini, tudi razne splošne ambulante ter službo pomoči na domu. Na tak način bi zadovoljili željam prebivalstva, ki si želi v obeh krajih, da bi se ohranili še pred prvo svetovno vojno ustanovljeni bolnišnici, istočasno pa bi ustregli najnovejšim predpisom na področju zdravstvene oskrbe. Ti predvidevajo ojačenje preventivnih služb na teritoriju, istočasno pa tudi ojačenje in osredotočenje specialističnih služb. Seveda bi to pomenilo okrnitev nekaterih služb, ki so jih do pred časom ali doslej nudili bolnikom tako v Krmini kot Gradcu. Kirurških oddelkov ne bi bilo več, prav tako bi bile manjše od dosedanjih kapacitete oddelkov za splošno medicino. Na tak način bi prištedili petdeset odstotkov dosedanjih stroškov upravljanja obeh bolnišnic.

Klavirska šola v gradu Zemono

V gradu Zemono pri Vipavi se prične danes mednarodna klavirska šola s tekmovanjem, o čemer smo že pisali. Šola bo trajala do 21. avgusta in se bo zaključila s koncertom. Danes bo ob 16. uri otvoritev z advicijo, ob 21.30 bo spoznavni večer.

Zlomil si je nogo

Tri mesece bo na zdravljenju 52-letni Alessio Vecchiet iz Morara, zaradi zloma desne noge in drugih poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči, v nedeljo zvečer, v križišču ulic Duca d'Aosta in Trento v Gorici.

Po ugotovitvah prometne policije, se je Vecchiet peljal na motornem kolesu po Ulici Duca d'Aosta, namenjen proti železniški postaji. V križišču z Ulico Trento pa naj bi mu neznan avtomobilist, nepričakovano presek pot. Posledica: neroden padec in hude telesne poškodbe.

Ponarejene majice

Orožniki v Gradcu so te dni aretirali šest senegalskih državljanov zaradi prodajanja blaga s ponarejenim zaščitnim znakom. Zaplenili so tudi nadaljnjih 200 majic z zelenim krokičkom — zaščitnim znakom, na moč podobnim tistemu, ki ga uporablja znana francoska hiša Lacoste.

Prejšnji teden so karabinjerji, prav tako v Gradcu, aretirali večjo skupino Senegalcev, ki so prodajali enake majice kopalcem na plažah. Ni znano, kje so Senegalci nabavili majice s ponarejenim zaščitnim znakom.

jo, da je svojčas v Villi Vicentini služil vojaški rok. Njegova polsestra je pred nekaj leti zmagala na natečaju lepotic prav tu v Gradcu. Njegova žena je Furlanka, čeprav živi v Milanu in ima v Vidmu sorodnike. Nekateri tudi menijo, da je mož večer pred aretacijo imel pomemben pogovor z nekaterimi ljudmi njegove sorte. Če je to res kaj so ti ljudje pripravljali oziroma načrtovali?

Več ugibanj je tudi v zvezi z njegovo izjavo, da je takoj potem, ko je v Genovi zbežal z ladje, šel naskrivaj v Francijo. Tam da je bil pet dni. Vrnil naj bi se v Italijo, kajti v Franciji ni več našel prijateljev. Vse to so seveda ugibanja, ki jih bodo milanski sodniki skušali razčistiti. Najbrž pa bodo vsa ta ugibanja odveč, kajti kaj hočeš še obsojati moža, ki ima na grbi že dve dosmrtni ječi. Lahko pa se ugotovi, kdo mu je na begu pomagal. Renato Vallanzasca si je namreč v Milanu omislil avto (s tem se je posnerečil pri Dolu, zaradi tega je potem v Mestrah najel drug avto), od nekoga je dobil veliko denarja, v Milanu mu je nekdo priskrbel pištolo.

Bil pa je preveč gotov samega sebe. Zaradi tega je šel na že znani intervju na Radio Popolare v Milanu, zaradi tega se je v Gradcu obnašal tako brezskrbno in tudi razkošno.

Goriška epizoda Renata Vallanzasce je torej mimo. Naše mesto je spet v svoji počitniški provincialnosti.

Muhasto vreme zavira odpravljanje škode zaradi toče v prejšnjem tednu

Prizadeti vinogradi na obrobju Brd

Neurje s točo, ki je v začetku prejšnjega tedna (4. avgusta) povzročilo veliko gmotno škodo v vinogradih in sadovnjakih na obrobju Brd, zlasti v okolici Krmina, je prišlo precej nepričakovano. Za točo najbolj nevarno obdobje je med 7. in 25. julijem. Tako je mogoče sklepati na podlagi dolgoletnih ugotovitev. Vendar so tudi v naravi odstopanja in izjeme. Tako izjema je bilo neurje v prejšnjem tednu. Izjema je tudi muhasto in deževno vreme, ki traja pravzaprav že cel teden in ki zavira odpravljanje posledic neurja.

"Neugodne vremenske razmere pospešujejo gnitje poškodovanih jagod, medtem ko bi daljše obdobje toplega in suhega vremena bistveno pripomoglo k omejevanju dodatne škode," ugotavljajo strokovnjaki v Krminski zadrudni kleti, kjer so članom vinogradnikom takoj priskočili na pomoč z navodili o škropljenju in drugih najbolj primernih ukrepih za omejevanje škode.

Postopek za določitev škode in po neurju prizadetega območja še ni povsem zaključen. Z delom bodo dokončali predvidoma danes ali jutri, smo izvedeli pri Kmetijskem nadzorništvu v Gorici. Ta urad Dežele mora namreč izdelati predlog za določitev najbolj prizadetih območij in kjer naj bi veljale ugodnosti predvidene v državnih in deželnih zakonih. Razlog za to je pač v neugodnih vremenskih razmerah, ki

se nadaljujejo že kar cel teden. "Ob toplem in suhem vremenu, bi bil obseg škode takoj in v celoti jasen," ugotavlja dr. Paolo Pascolini, ravnatelj Kmetijskega nadzorništvu v Gorici. Za priznanje posebnih ugodnosti mora škoda znašati vsaj 35 odstotkov celotnega pridelka, namenjenega prodaji. Da je vremenska ujma prejšnji teden na nekaterih območjih uničila tudi do 70 odstotkov pridelka, ni nobenega dvoma. Najbolj prizadeto je območje v okolici Sv. Quirina (Krna). Sicer pa je škoda zaradi toče precej različna, odvisno pač od lege posameznih vinogradov. Ledena zrna so povzročila nekaj škode tudi na obrobju Brd v občinah Koprivno, Moš in celo Števerjan (območje Jazbin).

Pri Kmetijskem nadzorništvu — njihovi strokovnjaki so bili na terenu že

v sredo popoldne — so s strokovnimi nasveti skušali priskočiti na pomoč vinogradnikom pri omejevanju škode. Kdor še ni poskrbel za temeljito škropljenje vinogradov z bakrenimi preparati — najboljša v takih slučajih je bordska brozga — naj to nenuodoma stori.

Kljub toči, se na Goriškem obeta zelo kakovostna vinska letina. Do trgatve pa res ni več daleč, saj bodo zgodnje sorte pričeli pospravljati že čez dober mesec.

Včeraj zjutraj je bila na Goriškem spet močna nevihta. Sprva je kazalo na nevarnost toče, pa se je na srečo vse izteklo brez hujših posledic, z močno ploho.

Spet smrt na cestah

Danes bodo v Gradišču pokopali 16-letno Magdo Bressan, dijakinjo 3. razreda industrijskega zavoda ITI v Gorici. Umrla je v prometni nesreči, v soboto popoldne, na državni cesti med Krminom in Čedadom, pri Cornu di Rosazzo. Bessanova se je peljala v fiatu ritmo, ki ga je upravljal 22-letni Domenico Russian iz Corna di Rosazzo. Avtomobil s katerim sta se peljala proti Čedadu, je v ovinku, blizu odcepa za kraj Noax zaneslo s ceste. Bressanova je pri tem zadobila zelo hude telesne poškodbe in je umrla na kraju nesreče. Russian je na zdravljenju v videmski bolnišnici, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

Zaradi nesreče je bil promet na državni cesti med Čedadom in Krminom nekaj ur povsem prekinjen.

Ženskih vzdihljajev na goriškem sodišču ne bo....

Vallanzasca dokončno predan milanskim sodnikom

Brez dvoma bomo kaj več o Gorici v prihodnjih dneh brali v tistih italijanskih listih, ki jih hlastno prebirajo vsi tisti, predvsem ženske, ki si žele galantnih avantur, to je v listih kot so »Novella 2000«, »Gente«, »Grand hotel« in podobnimi. Sodelavci teh časopisov, so že prihiteli v Gorico, v Gradcu, Šempeter ob Soči, v Štandrežu, da bi čimveč izvedeli o ženskah, ki so imele kaj opravka z banditom Renatom Vallanzasca, pa čeprav je šlo za stik natakariče s hotelskim gostom ali pa deklico, ki jo je pred leti tako prevzel bandit ubijalec, da mu je občasno v zapor pisala kako goreče pismo.

Resnici na ljubo tak opis dogajanja okrog Vallanzasce ne zanima samo takih listov. Dovolj je, da preberemo v teh dneh objavljene članke v nekaterih italijanskih dnevnikih, da izvedemo, da smo že pri tem. Poleti, ko so ljudje na počitnicah, je tudi tako pisanje dobrodošlo. Niti državna televizijska družba noče v tem izostati. Gledali in poslušali smo intervjuje z natakaričami in drugimi mladimi ženskami v Gradcu, ki so v dveh dneh Vallanzascovega bivanja v tem kraju imele opravka z njim, in smo slišali njih presrečne ali otožne vzdihljaje...

Procesa proti Vallanzasči na goriškem sodišču ne bo. Včeraj popoldne je malo pred 17. uro goriški državni pravdnik dr. Raffaele Mancuso poslal vse sodne akte svojemu kolegu v Milan. V glavnem mestu Lombardije je Vallanzasca ukradel novinarju Poletiju šofersko izkaznico, tam si je tudi

oskrbel pištolo, s katero so ga karabinjerji našli v petek popoldne, ko so ga aretirali na cesti Gradec-Trzin.

V soboto so namreč ves dan ugibali, če bodo Vallanzasci zaradi tega sodili v Gorici. Državni pravdnik je preučeval akte in bil v stalnem stiku s svojima kolegoma v Milanu in Genovi. V soboto pozno zvečer je dr. Mancuso dal nalog Vallanzasco iz zapore v Vidmu odpeljati v varnejši zapor v Novaro. Karabinjerji so ga tja odpeljali v nedeljo navezgodaj. Seveda so poostriili nadzorstvo povsod, koder je šel hitri avtomobilski sprevid. Že to, da so Vallanzasco odpeljali v Novaro je bil dokaz, da ga v Gorici skoro gotovo ne bomo več videli.

Seveda ljudje v Gorici dogajanje prejšnji dni komentirajo na različne načine. Da procesa ne bo v našem mestu so najbolj žalostna dekleta, ki so si želela vsaj videti toliko opevanega bandita. Seveda v sodni dvorani ne bi bilo dovolj prostora za vse, saj bi bila polna novinarjev, fotografov in seveda karabinjerjev.

Renato Vallanzasca očitno ženskam zelo prija. To pa ga je najbrž pogubilo. Karabinjerje je seveda peklo, da jim je tam sredi julija v Genovi na tako lahek način zbežal iz kabine v trajektu. Zaradi tega so zastavili vse sile, da bi ga spet prijeli in oprali madež. To je v Vidmu v petek zvečer tudi zelo jasno in odločno povedal njih vrhovni poveljnik general Jucci. Brez dvoma so pričeli nadzorovati vse njegove morebitne znanke ter znanke.

Ker je Lepi Renè s svojimi pobegi in tudi na drug način: vzbudil pretirano pozornost žensk, so mu mnoge pisale v zapor. Na tak način je spoznal tudi svojo ženo Giuliano Brus, s katero se je poročil v zaporu. Od te je sicer že nekaj časa ločen. Očitno so karabinjerji v teh dneh nadzorovali vse ženske, ki so z njim dopisovale. Očitno so tudi prisluškovali, s kom se pogovarjajo po telefonu.

Med temi sta bili tudi Luana Gaiotto iz Štandrežu, ter Luisa Olivo iz Šempetra ob Soči. Skoro gotovo je, da je prav telefonski pogovor Vallanzasce z eno teh dveh spravil karabinjerje na njegovo sled.

Luana Gaiotto biva v Kraški ulici 63 v Štandrežu. Poročena je z Darkom Grilom, ima dva otroka, osemletnega Renata in dveletnega Manuela. Pravi jo, da so jo karabinjerji zaslili tako v petek kot v soboto. Sedaj je ni v Gorici, ker je že v soboto odpotovala z družino na počitnice v Jugoslavijo.

26-letna Luisa Olivo pa biva v Šempetru ob Soči. Bajše se je telefonsko pogovarjala z Vallanzasco, ki naj bi hotel potem nje nekaj sporočiti svoji ženi. Pravi jo, da je ženska precej žena, ker je vzbudila toliko pozornosti.

Seveda so vse to ugibanja, kajti preiskovalci nočejo povedati ničesar. Zadeva dveh mladih goriških žensk je sicer že skoro šla v pozabo, kajti jasno je, da nista igrali kake vloge v prihodu Renata Vallanzasce v naše kraje. Mož je v Gradcu očitno prišel zaradi tega, ker je kraj poznal. Pravi-

Poslanec Rebulla v dveh komisijah

Goriški demokristjanski poslanec Luciano Rebulla je bil potrjen v dve parlamentarni komisiji, v katerih je deloval že v prejšnji mandatni dobi. Potrdili so mu članstvo v komisiji poslanske zbornice za javna dela, ter v komisiji za obrambna vprašnja. V tej je Rebulla postal načelnik demokristjanskih komisarjev.

Telefon v nujnih primerih

Prva pomoč v bolnišnici 83991, Zeleni križ 31111, Prostovoljni pionirji prve pomoči (za brezplačen prevoz bolnikov) 85550, orožniki 112, policija 113, cestna policija 22333, gasilci 22222 (v Trzinu 72222), občinsko podjetje (za vodo, plin in elektriko) 83156.

Urnik bazena

Občinski bazen na Rojcah je v tem mesecu na razpolago kopalcem vsak delavnik in ob nedeljah od 10. do 20. ure.

razna obvestila

Državna knjižnica v Ulici Mameli v Gorici je zaradi počitnic in poletnega čiščenja zaprta do 14. avgusta. V teh dneh bo odprt le urad za posojanje knjig, in sicer ob delavnikih med 10. in 11.30.

Občinska knjižnica v Doberdolu bo zaradi dopusta zaprta od 10. do 21. avgusta.

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje priredi v nedeljo, 13. septembra, ob 15.30 pri Jordanu Semoliču v Jamljah tradicionalni piknik. Do 7. septembra vpisujeta Ettore Moro in Marijan Semolič.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev prireja v nedeljo, 23. t. m., izlet v Karnijo in Rezijo z ogledom jezera Cavazzo, obiskom muzeja v Tolmeču, kosilom na Ravenci, kjer bo tudi srečanje z Rezijanskimi kulturnimi ustvarjalci. Vpisovanje še danes na sedežu (od 10. do 12. ure) in pri poverjenih.

Občina Doberdob priredi 7. in 8. septembra izlet za upokojence na Plitvička jezera in v Zadar. Cena izleta je 120 tisoč lir, od katerih bo Občina krila 40 tisoč. Celotno vplačilo ob vpisu na Občini. Kdor nima potnega lista, naj prinese s seboj izkaznico in dodatnih 6.285 lir za skupni potni list. Vpisovanje na Občini do zasedbe prostorov ali najkasneje do četrтка, 13. t. m.

prispevki

Namesto cvetja na grob strica Marija Devetta je darovala nečakinja Milka Černic iz Gorice 20 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Doberdolu.

Namesto cvetja na grob Viljema Šuligoja so darovali Vilko Lupin 20 tisoč lir, Rudi Nanut 30 tisoč, družina Kobal 50 tisoč, Rado Faganel 20 tisoč in Sava Mučič 10 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

Za Zeleni križ v Gorici so v razne namene darovali Roberta Stani 30 tisoč lir, Luciana Tubaro 30 tisoč, Iole, Esterina in Nives 30 tisoč, Mariuccia Louvier 20 tisoč, Giulia Tiberio 10 tisoč, Mariuccia 20 tisoč, Illo in Rosi Leoni 30 tisoč, Bruno in Liliana 50 tisoč, druž. Plesnitzer in Milost 60 tisoč, Gianmarco Braini in Marzio ter Fabio Lo Giudice 150 tisoč, Franca Zucalli 30 tisoč, Rambaldo, Nerina, Franca in Livia Zucalli 50 tisoč, Gianni in Maria Rosa Grusovin 50 tisoč, »Bilela« 50 tisoč lir, Annalisa in Massimo Zulli 100 tisoč lir, Maria Visintin, Maria Casarotto, Milena Procino, Paolo Cantone in Lorenzo Ponte 100 tisoč lir, Vittoria Vittorelli 30 tisoč lir, Lidia Germec, Marialuisa in Pierangela Cellie 50 tisoč, Mario Sirtori 30 tisoč, Mario Piccch 30 tisoč, druž. Morrelli 20 tisoč, Ornella in Salvatore Mammana 30 tisoč, Giulia Tiberio in Licia Molesini 50 tisoč, Armando in Maria Pinausi 10 tisoč, Giuseppina Bolaffio 50 tisoč, druž. Vadi 50 tisoč, Carmen Iacobi 100 tisoč.

kino

Gorica

VERDI Zaprto.
CORSO 18.00-22.00 »Il commissario Lo Gatto«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Marina's animal«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Zob za zob«.
DESKLE 19.30 »Svet je poln oženjenih moških«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 84879.
DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
Comunale 2, Ul. Aulo Manlio 14, tel. 480405.

POGREBI

Ob 9.30 Ana Marvin iz kapele glavne pokopališča v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče. Ob 11.00 Stefan Tonkli iz stolnice na glavno pokopališče. Ob 12.30 Olga Canciani por. Lian iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

De Maurova Italija Italij O jeziku in manjšinah z večinskega stališča

Najbrž po Italiji ne kroži ravno krdelo knjig, ki bi tako pozitivno in s simpatijo obravnavale jezikovna vprašanja manjšinskih skupnosti, ki jih po škornju kar mrgoli. Menda niti ne obstojajo armade intelektualcev in politikov, ki zahtevajo, da se te »različnosti« zaščitijo, saj jezikovna drugačnost, med drugim in vsemu navkljub, postavlja Italijo v Evropo, naj bi ji na vizitko pisala, da

je zares demokratična država. Tako vsaj ugotavlja Tullio De Mauro v svoji knjigi »Italija Italij« (L'Italia delle Italie — Editori Riuniti — 16.000 lir).

De Mauro, ki je tudi tržaškemu vsemirju znan, je v knjigo zbral vrsto esejev, v katerih piše prav o množici jezikovnih skupnosti, o funkciji dnevnega tiska, jezikovnih izhodiščih pri Pasoliniju itd. Na kar

se da enostaven in prodoren način, ki je tu pa tam morda preveč propagandističen na eni in idealističen na drugi strani, kaže na diskriminacijo, kateri so podvrženi člani posameznih jezikovnih skupnosti oziroma narodnotne skupnosti, ki živijo v Italiji. Ob tem pride do zanimive misli, da je bistvo nacionalizma in raznarodovanja v tem, da oblast vendarle priznava posamezne jezike, a popolnoma ignorira porabnike le-teh, konkretne govoreče ljudi in njihove pravice. Če bi dali prednost ljudem, človeškemu odnosom, bi se slika možne jezikovne politike in kulture popolnoma spremenila, kot tudi položaj narodnostnih skupnosti. De Mauro si seveda prizadeva, da bi do tega prišlo in kot primer dobre rešitve sožitja različnih narodov daje Jugoslavijo, Švico, Sovjetsko zvezo in Švedsko.

Knjiga bi bila za ta naš prostor travmatična, če bi jo vzel kak italijanski someščan v roke, a niti Slovencem ne bi škodila. V marsičem namreč ruši mite o čistosti in nedotakljivosti, svoja izhodišča pa seveda podkrepuje z zgodovinskimi in strogo znanstvenimi dejstvi. »Italija Italij« je torej delo, ki bi ga bilo treba vsaj prelistati, saj odkriva obzorja z »večinskega« stališča. To stališče je v marsičem veliko bolj radikalno od tistih zahtev in želja, ki nastajajo znotraj posameznih manjšin, kar ni od muh in morebiti bi bila to tudi dobra šola...

V De Maurovem trudu pa je še marsikaj takega, ki bi znalo pritegniti k razmišljanju, tudi če se strogo ne dotika narodnostno jezikovne problematike. Ta zapisek pa naj bi vsaj vzbudil radovednost...

(mč)

Ugasnjen projektor v Pulju

DAVORIN DEVETAK

Projektor v areni je ugasnil, tudi 34. Festival jugoslovanskega igranega filma je za nami. Kakšne misli, kakšen mozaik občutkov je pustil v nas tedenski maraton projekcij, gledanj, razgovorov in srečanj z in ob jugoslovanskem filmu? Letošnji FJIF se je lotil in tudi sklenil dokaj emblematično. Za uverturo je bil slovenski film *Ljubezni Blanke Kolak*, ki se je idealno navezoval na leto 1948 (čeprav ni bil to film o kominformu, destalinizaciji itd.), za epilog pa najnovejši film Žike Pavlovića *Na poti v Katango*. Torej nekakšna parabola, razpeta med preteklostjo, t.j. zakoreninjenostjo sedanjosti »jugosituacije« in krize, in bodočnostjo: Pavlović namreč v svojem filmu najprej razgrne sanje o rešitvi iz sedanjosti situacije z nemogočim in neuresničljivim »deus ex machina« (Beg v Katango) in potem nakaže strežnitev, da je pač edina možna »Indija Koromandija« doma, v nas samih.

V tem loku pa se je zvrstila skopa in nezadovoljiva pahljača filmov, ki so s svojo črnogledno ikonografijo in brezupno dramaturgijo želi bore malo odobravanja pri razočarani in dolgočaseni publiki v areni. Pred festivalom smo si vsekakor obetali, da se bosta kljub gospodarsko-produkcijski stihiji razživeli ustvarjalnost in občutljivost jugoslovanskih filmarjev. A to se v glavnem ni zgodilo!

Težka hipoteza vsestranske jugoslovanske krize je torej na eni strani občutno zmanjšala obseg produkcije (od lanskih 28 filmov na letošnjih komaj 18), na drugi pa je vsaj začasno zaustavila novo »renesanso« jugoslovanskega filma 80. let, ki sta jo zaznamovala imena Kusturice, Karanovića, Zafranovića, Šijana, Godine itd. Kajti še nikoli tako kot letos se ni razrasel takšen občutek tesnobe ali utesnjenosti, nerazumevanja in nekomunikativnosti med gledalci na eni strani in velikim ekranom Vespazijanove arene na drugi. Ta je butal po večini brezupne in šokantne slike, zaprepaščene sekvence, ki so vzbujale nerealne in pesimistične, vsekakor neustrezne predstave sedanjosti situacije.

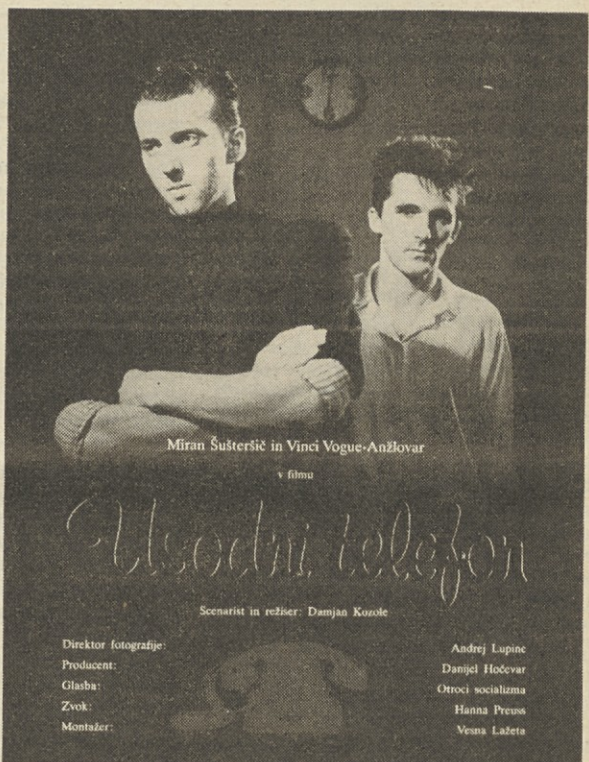
Kot smo že poudarili med našim poročanjem iz Pulja je bila letošnja filmska bera na res nizkem nivoju, zato med vsemi videnimi filmi bi lahko »rešili« le skupino kakih 5 - 7 naslovov, ki se po tehnični realizaciji ali zaradi obravnavanih tem kolikor toliko dvignijo nad splošno povprečje. Pri tem lahko navedemo letošnjega zmagovalca (štiri zlate arene), film *Že videno* Srba Gorana Markovića, ki je najbolj emblematičen primer te najnovejše tendence oziroma zastoja jugofilma. **Že videno** je sicer prefinjen film z učinkovito zgodovinsko ambientacijo, ki pa nerazodno in pretirano meša naivno (feljtonsko) koncipirano psihoanalizo s cenenimi efekti grozljivke in že »oguljenim« pranjem umazanih cunj stalinizma in destalinizacije. Je torej film, ki kljub »obrtini« spretnosti in dokajšnji kultiviranosti kaže v svojem bistvu na nemoč in nezmožnost jugoslovanskega filma, da bi suvereno razbiral in zrcalil protislovja in zamotanosti sodobnosti.

Tudi ostali »boljši« filmi so razočarali prav v njihovi nesposobnosti, da bi predlagali »avtonomen« pogled na to... Iz Pulja smo opozorili npr. na preveč skrajne tone »srbske komedije« **Vedno pripravljene ženske** režiserja Branka Baletića ali pa na zverženo fresko sodobne Bosne Miroslava Mandića (*Življenje delavca*). Omenili smo tudi preveč sentimentalni prikaz škandaloznega prekupevanja romskih otrok iz Jugoslavije v Italijo v *Angelu varuhu* Srba Gorana Paskaljevića. Lahko smo preverili tudi neprepričljiv pristop dveh že uveljavlj

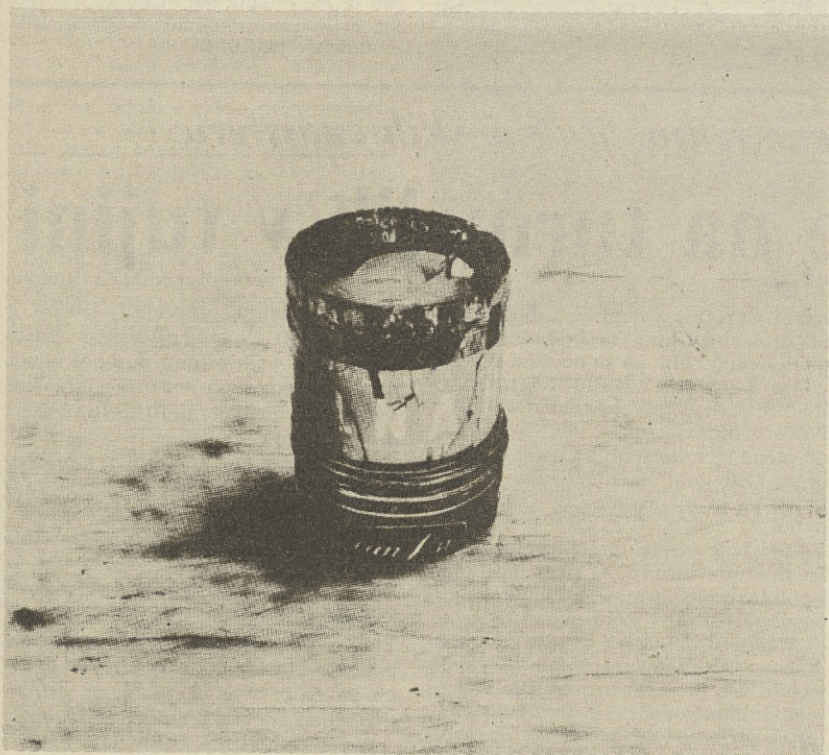
nih avtorjev: Tadičevo onemelo in krvavečo metaforo o sodobni Jugoslaviji **Obsojeni** in Nikoličev neuspeh apologetiki oblasti **V imenu ljudstva**.

Občutno zanimivejša, pravzaprav najboljša filma festivala, sta bila srbska filma **Oktoberfest** Dragana Kresoje in *Na poti v Katango* Živojina Pavlovića. Prvi se je izkazal kot učinkovit in trd (»hard«) portret sodobne beograjske mladinske scene, drugi pa kot nekakšen emotiven, a obenem svečan fleš o težkem življenju proletariata v sodobni Jugoslaviji. Edinole ta dva filma, se nam zdi, sta spričo tako črne situacije vsaj poskusila predlagati možnost katarze, možnost ali morda iluzijo izhoda.

Kako pa so v Pulju sprejeli slovenski film? Kljub dvem tolažilnim arenam za **Blanko Kolak** se uradna slovenska produkcija ni kdove kako proslavila. Kajti tudi Jurjaševićev film, ki je gotovo sodil v razred »boljših« filmov, ni dosegel naklonjenosti velike publike v areni, zaradi svoje intimnosti in komornosti pa je morda zainteresiral puljske cinefile. RTV-jevski in le delno Vibi Heretik je »obležal« v informativi. Kar pa je pritegnilo pozornost vseh prisotnih kritikov in tudi določenega segmenta mladinske publike je bil pojav letošnjega slovenskega out-siderja: **Usodni telefon** 23-letnega debitanta Damjana Kozoleta, ki je nastal v popolnoma »neodvisni« produkciji izven uradne filmske proizvodnje. Film je pretirano vase zamaknjen in cinetiški, ne gre torej za veleumetnino, je pa izredno zanimiv primer nizkoproducijskega filma in spada v perspektiven projekt ljubljanskega Škuca, da bi prišli preko njegove produkcijske hiše E-motion film in drugih samostojnih producentov do realizacije »alternativne« neodvisne in nizkoproducijske proizvodnje tudi v Sloveniji oziroma Jugoslaviji.

Grafični bienale

V Ljubljani je do 30. septembra odprt mednarodni grafični bienale, na katerem je Japonec Sonoyama leta 1985 prejel nagrado

SLOVENC IN GORE FRANCE ZUPAN

V.

Botanik Anton Scopoli je bil na Storžiču leta 1758, na najvišjem vrhu Kamniško-Savinjskih Alp Grintovcu leta 1759, grof Franz Hohenwart na Planjavi leta 1793, v Julijskih Alpah pa je zdravnik in naravoslovec Baltazar Hacquet leta 1777 raziskoval Velo polje z okolico Triglava, na vrh pa soprvi prilezli avgusta 1778 štirje pogumni možje iz Bohinja z Luko Korošcem na čelu. Botanik Karl Zois je raziskoval v Julijskih in Karavankah, za njim pa še kustos ljubljanskega muzeja Henrik Freyer. Skratka, plaz se je sprožil in za znanstveniki tujega rodu so prišli alpinisti in popotniki slovenskega rodu. Slovenci niso nastopali samo kot vodniki, ampak tudi že kot »gospodje«. Predaleč bi vodilo, če bi naštevati na tem mestu razvoj slovenskega planinstva in alpinistike, ki sta gotovo pomemben del slovenskega odnosa do gora; zadostuje naj, da omenimo leto ustanovitve Slovenskega planinskega društva: 1893.

Že davno prej je pesnik Valentin Vodnik, ki so ga navdušili mogočni skalni skladi nad dolino Sedmerih jezer, zapel:

Na Vršacu doli sedi,
neznani svet se teb odpre.

In kasneje je kaplan Dežman v skromnem opisu svoje vzpona zapisal: »Narveči moje vesele je na gorah!« Veliki slovenski romantični pesnik France Prešeren je v svojem Krstu pri Savici naslikal čudovito podobo:

Mož in oblakov vojsko je obojno
končala temna noč, kar svetla zarja
zlati z rumenimi žarki glavo trojno
snežnikov kranjskih sivga poglavarja.

Prevladujoča miselnost med slovenskim izobraženstvom je bila še vse 19. stoletje tista, ki je zrastle iz kmečkega, treznega načina življenja. Zanj je bilo preprosto nerazumljivo, da bi kdo po svoji volji, brez plačila in zaslužka pohajal — da, pohajal — po pustih in divjih krajih, ki so bili povrh vsega še nevarni. Predstava, ki so jo imeli slovenski ljudje takrat o »lepi deželi«, se ni niti od daleč skladala z Rousseaujevo. Lepa dežela so bogata žitna polja, sadovnjaki, obdelana zemlja, bogata mesta, lepe hiše... In tako je na primer urednik Novic, dr. Janez Bleiweis, sicer vrl mož, rokopis vzpona na Triglav, ki mu ga je poslal znameniti slovenski alpinistični pionir iz prve polovice 19. stoletja in prvopristopnik Valentin Stanič, preprosto zaklenil v predal in ga ni objavil.

Pregovor »Gora ni nora, tisti je nor, ki gre gor«, je veljal tudi še takrat, ko je bilo — kot smo že omenili — ustanovljeno Slovensko planinsko društvo in ko so začeli planinci, za naše pojme komično napravljeni in z dolgimi palicami v rokah, zahajati v gore. Tudi tedanjim ljudem so se zdeli predvsem smešni in večkrat so jih zmerjali z norci.

Slovensko planinsko društvo pa se je kljub temu razvijalo in krepilo, tudi v ostri tekmi z nemškim društvom. Oba

naroda sta se borila za prestiž: če so Nemci nadelali novo pot, so kmalu zatem Slovenci poiskali še lepšo in še bolj slikovito. In kmalu potem ko so Nemci zgradili kočo pod Triglavom (današnja Staničevo, ki se je takrat imenovala Deschmanhaus), je domoljubni in odločni župnik Aljaž z Dovjega kupil svet prav pod vrhom Triglava in postavil stolp, ki se imenuje po njem. Domovina je bila rešena, čast tudi — in stolp je danes kulturni spomenik.

Prva svetovna vojna je neusmiljeno pretrgala temale igrice. Slovenski fantje, ki jih je mobilizirala Avstro-Ogrska, so v tem času spoznali gore z njihove najhujše plati: ker je tekla frontna črta čez Tirolsko prek dolomitskih vrhov in v Julijskih Alpah preko Krna in Bogatina, se je nenadoma znašlo veliko število mladih ljudi v visokih gorah, nadgozdno mejo, izpostavljeni so bili mrazu, viharjem, plazovom, žeji in lakoti, da sploh ne omenjamo sovražnikovega ognja. Plazovi so v teh zimah zahtevali velikansko število žrtev, saj je bilo treba graditi ceste, oskrbovati postojanke na vrhovih in pobočjih v vsakem vremenu, poleti in pozimi. Le počasi se je razvijalo vedenje in spoznanje o nevarnostih zimskih gora, pa znanje smučanja... In tako so Slovenci po tej vojni pravzaprav vedeli o gorah več kot prej, čeprav je bila šola zelo kruta in nečloveška.

Planinstvo in alpinistika sta se po letu 1920 naglo razvijala. Mladina, ki je prihajala, je bila brez predsodkov in meja mogočega se je pomikala vedno višje. Padale so strme, predvsem severne stene, pojavila se je vrsta slikarjev, ki so slikali šeposebej planinske motive. Valentin Hodnik in Edo Deržaj — če omenim samo dva — sta odkrivala visokogorski svet v posebnih razpoloženjih: Hodnik pozimi, kar doslej ni bilo v navadi, Deržaj pa kot plezalec in prvopristopnik tudi prizore plezanja v steni.

(NADALJEVANJE SLEDI)

Avtomobilizem: na VN Madžarske v formuli ena Ponovno Piquet, optimizem pri Ferrariju

BUDIMPEŠTA — Kaže da bo bitka za naslov svetovnega prvaka v formuli 1 ožja domena med Nelsonom Piquetom in Ayrtonom Senna, brazilskima rojakoma, ki sta že pred začetkom dirke za Veliko nagrado Madžarske, osredotočila nase pozornost medijev zaradi bogatih pogodb njunih prestopov pod okrilja novih avtomobilskih hiš v naslednji sezoni.

Na deveti letošnji preizkušnji za SP, na avtodromu madžarske prestolnice, se je Piquetu spet nasmehnila sreča in tako se je ponovno, sedem dni po Hockenheimu, povzpел na najvišjo stopničko. In kot se je zgodilo že v Nemčiji, je tudi tokrat Piquet osvojil zmago tudi zaradi smole drugih pilotov, v prvi vrsti Mansella, ki mu je motor odpovedal šest krogov pred koncem, ko je imel že 16" prednosti nad tinskim tovarišem.

Na drugo mesto je tako zlahka pristal Ayrton Senna, s prevelikim zaostankom za Piquetom, a vendar s preizdatno prednostjo pred tretjevrščenim Alainom Prostom.

Nelson Piquet

Ferrarijeva vozila so se morala spet predčasno umakniti s prizorišča, tudi če je po sobotnih poskusnih vožnjah kazalo, da so glavne tehnične težave

zaenkrat mimo. Berger je zdržal na drugem mestu 3 kroge, nakar mu je vozilo spet »zagodlo«. Istá usoda je doletela Alboreta 20 krogov pred koncem. Kljub temu pa pri Ferrariju vlada zmeren optimizem, saj so se do odstopa enakovredno kosali z najboljšimi.

Vrstni red: 1. Piquet (Braz.), williams honda 1.59'26"793 s poprečno hitrostjo 153,239 km na uro; 2. Senna (Braz.) lotus honda po 37"727; 3. Prost (Fr.) mclaren TAG porsche po 1'27'456; 4. Boutsen (Fr.) benetton ford po 1 krogu; 5. Patrese (It.) brabham BMW po 1 krogu; 6. Warwick (VB) arrows megatron; 7. Palmer (VB) tyrrell ford cosworth; 8. Cheever (ZDA) arrows megatron po 2 krogih.

Lestvica za SP (po 9 preizkušnjah): 1. Piquet (Braz.) 48; 2. Senna (Braz.) 41; 3. Mansell (VB) in Prost (Fr.) 30; 5. Johansson (Šve), 19; 6. Berger (Av.) 9; 7. Alboreto (It.) 8; Nakajima (Jap.) 6.

Lestvica avtomobilskih hiš: 1. Williams 78; 2. McLaren 49; 3. Lotus 47; 4. Ferrari 17; 5. Tyrrell in Benetton 8; 7. Arrows 7; 8. Brabham 6.

Ob povratku na atletske steze pred SP

Mennea zmagal brez norme

GROSSETTO — Pietro Mennea, 35 let, je ob svojem drugem povratku na atletske steze v močni domači konkurenci zmagal, a ni dosegel norme za nastop na bližnjem rimskem svetovnem prvenstvu. Razdaljo 200 m je pretekel v času 21"38, kar je zadovoljiv dosežek, če upoštevamo, da je tekače oviral nasprotni veter s hitrostjo 1,43 m na sekundo, a norma za SP znaša 20"70. Mennea je bil s svojim nastopom zelo zadovoljen, dejal pa je, da se bo SP udeležil le, če bo lahko dostojno branil ugled, ki si ga je pridobil z dolgoletnim nastopanjem na najvišji svetovni ravni.

Odličen pa je bil na isti razdalji Pier Francesco Pavoni, saj je zmagal v času 20"38, kar je sploh druga najboljša italijanska znamka doslej in dvanajsti čas letos na svetu. Pavoni je prehitel Američana Calvina Smitha (20"43) in Dwayneja Ewansa (20"57).

Sklep MEP v atletiki

BIRMINGHAM — Končni obračun nastopov na mladinskem evropskem prvenstvu je za italijansko in jugoslovansko atletiko nedvomno pozitiven.

Tudi v zadnjem dnevu MEP so italijanski in jugoslovanski atleti dosegli nekaj dobrih znamk.

V teku na 5000 m si je srebrno kolajno prislužil Baccani, s časom 14'18"39. V hoji na 20 km pa je bronasto odličje osvojil Di Lieto, v času 1.03'57". Jugoslaviji pa je Mariborčanka Irena Dominc prislužila bron v teku na 400 m z ovirami s časom 58"11.

Italija je tako skupno osvojila 2 zlata, 1 srebrno in 1 bronasto kolajno. Jugoslavija pa 1 zlato in 1 bronasto. Največ odličij so odnesli Vzhodni Nemci (16 zlatih, 6 srebrnih, 11 bronastih), drugi so bili Britanci in šele tretji Sovjeti.

Martini državni prvak

PAVULLO (MODENA) — Tržaški atlet Moreno Martini, sicer član padovskega društva Fiamme Oro, je osvojil naslov državnega prvaka v deseteroboju. Martini je skupno zbral 7402 točki. 27-letni Tržanec je svoj prvi naslov v tej disciplini osvojil leta 1984.

v jugoslovanskih nogometnih ligah

Presenetljiv poraz Hajduka Splitska afera pa še odmeva

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Jugoslovanski nogometni prvotigaši so odigrali 2. kolo, v katerem ni bilo večjih presenečenj. Nobeden izmed gostov ni zmagal, se najbolj presenetljiv spodrsiljal pa je v Beogradu pri novincu Radu doživel eden izmed favoritov prvenstva, splitski Hajduk, ki pa je nastopil oslavljen, prvič pa ga je vodil nekdanji bolgarski selektor Ivan Vucov.

Splitska nogometna afera še vedno odmeva, jugoslovanski tisk je poln predvidevanj in pričevanj domnevnih udeležencev afe. Največ se govori o skrivnostnih magnetofonskih trakovih, ki so jih začuda posneli mešetarji sami, po naključju pa so prišli v roke preiskovalnemu sodniku. Na njih je menda omenjeno tudi več prvotigašev, ki naj bi skušali kupiti tekme. Preiskava seveda še traja, nekateri časopisi pa so že pohiteli in objavili nepreverjene podrobnosti. Ena izmed takih je vest, da naj bi splitski Hajduk beograjskemu sodniku Zoranu Petroviću (sodil je tudi na mundialu v Mehiki) za naklonjeno sojenje v finalu jugoslovanskega pokala z Rijeko v Beogradu plačal 60 tisoč zahodnonemških mark. Splitski klub je že napovedal, da bo tožil avtorje.

Najbolj učinkovito v drugem kolu je bila Crvena zvezda, ki je kar s 7:1 premagala Prištino. Dragan Stojković, ki je dan pred tem igral na Wembleyu, je dosegel kar tri gole, a vse z 11-metrovk. Derbi kola je bil v Mostarju, kjer je Partizan z golom Vokrija sprva vodil, nato pa reševal remi. Velež je izenačil, ob tem pa se trikrat zadell vratnika. Izredno veliko zanimanje je vladalo tudi za gostovanje zagrebškega Dinama pri Čeliku v Zenici. Toda Zagrebčani so razočarali, z golom Kasala so sicer povedli, toda na koncu so morali biti zelo zadovoljni tudi s točko. Zeničani so se bržkone precej utrudili, to pa je pomembno za ljubljansko Olimpico, ki bo v sredo doma igrala s Čelikom v tekmi za jugoslovanski pokal.

Rijeka je bila z močno pomlajenim moštvom na pragu zmage pri Vojvodini v Novem Sadu. Z golom mladega Žagarja je namreč vodila vse do 90. minute, ko so Novosadčani le izenačili. Rečani so tako popravili spodrsiljal s prve tekme doma z Budućnostjo.

Zelo zanimiv je bil tudi sarajevski mestni derbi. Čeprav sarajevski moštvi nimata več asov kakršni so bili nekoč Sušić, Pašić, Hadžibegić, Paprica, Škoro, Baždarević in drugi, pa sta moštvi prikazali zelo dopadljivo igro, ki se je končala z miroljubnim izidom 1:1. Toda igra ni bila prav nič miroljubna, kar dokazuje šest kartonov, med njimi pa je bil eden rdeč. Željezničar je vodil z 1:0, Sarajevo pa je izenačilo z igralcem več.

Izidi 2. kola v 1. ZNL: Rad - Hajduk 2:0 (0:0), Budućnost - Sloboda 3:0 (2:0), Osijek - Sutjeska 1:0 (1:0), Vardar - Radnički 1:0 (0:0), Željezničar - Sarajevo 1:1 (1:0), Vojvodina - Rijeka 1:1 (0:0), Velež - Partizan 1:1 (1:1), Čelik - Dinamo 1:1 (0:1), Crvena zvezda - Priština 7:1 (2:0).

Vrstni red: Crvena zvezda, Dinamo, Budućnost, Rad, Osijek, Partizan, Vardar 3; Radnički, Željezničar, Rijeka, Sloboda 2; Sarajevo, Vojvodina, Sutjeska, Hajduk, Čelik, Velež, Priština 1.

Prihodnje kolo (16. 8.): Sutjeska - Željezničar, Hajduk - Osijek, Priština - Rad, Radnički - Crvena zvezda, Dinamo - Vardar, Partizan - Čelik, Rijeka - Velež, Sloboda - Vojvodina, Sarajevo - Budućnost.

S startom drugoligašev Prihodnjo nedeljo tudi Integral Olimpija

Prihodnjo nedeljo pa bodo štartali tudi drugoligaši. Slovenskim ljubiteljem se tokrat obeta nekaj več užitka, saj naj bi ljubljanska Olimpija igrala zelo vidno vlogo. Ljubljancani bodo v nedeljo štartali doma z nekdanjim prvotigašem Iskro. Ljubljancani so sicer konec tedna nepričakovano izgubili prijateljsko tekmo v Izoli z 1:2, vendar to ne zmanjšuje njihovih možnosti.

kratke vesti - kratke vesti

Kolesarska dirka po Umbriji Zmaga Continiju

PERUGIA — Silvano Contini je v končnem sprintu osvojil prvo mesto na krožni kolesarski dirki po Umbriji in stopil na zmagovalski oder po dveletni seriji poprečnih uvrstitev. Po tej zmagi je selektor italijanske reprezentance Martini uvrstil Continija med kandidate za nastop na SP v Beljaku, saj je bila 217 km dolga proga, s številnimi valovitostmi, precej podobna tisti, na kateri bo potekalo bližnje SP. Saronni se je uvrstil na 21. mesto, medtem ko je bil Moser šele 64. Startalo je 133 kolesarjev, na cilj pa jih je privzelo samo 67.

Pestro v Portorožu

PORTOROŽ — Na višku turistične sezone so turistični delavci iz Portoroža v sodelovanju s športnimi tudi ob letošnjem portoroškem tednu pripravili serijo zanimivih športnih manifestacij, s katerimi bodo popestrili turistič-

no ponudbo. Tako bo že danes s pričetkom ob 18. uri plavalni maraton od Bernardina do glavnega portorskega pomola, v četrtek bo ob 22. uri tradicionalni portoroški nočni tek, v petek pa se prične dvodnevno mednarodno padalsko tekmovanje za pokal Casino, ki ga bodo padalci v soboto sklenili z atraktivnimi skoki na portoroško plažo in v morje za posebno nagrado Portoroža. (J. Kreft)

totip		
1. —	1. Duel Gar	X
	2. Dorval	2
2. —	1. Barcelo	X
	2. Drimer Chiari	1
3. —	1. Esteva	2
	2. Demetza	X
4. —	1. Er Mejo	1
	2. Beat d'Assia	X
5. —	1. Bele di Piella	1
	2. Eman di Pucce	X
6. —	1. Enavem	1
	2. Eferding	2
KVOTE		
12 (72 dobitnikov)	7.175.000 lir	
11 (140 dobitnikov)	365.000 lir	
10 (11.608 dobitnikov)	44.000 lir	

Velik uspeh koprskih veslačev in jadralcev

KOPER — Veslačema koprskega Nautilusa, Matjažu Klančarju in Borisu Črnacu ter trenerju Marku Meseritu so ob povratku s svetovnega mladinskega veslaškega prvenstva v Kölnu pripravili enkraten sprejem. Klančar in Črnac sta namreč v hudi konkurenci veslaških velesil v dvojcu brez krmarja osvojila bronasto medaljo, kar je prva medalja za koprsko veslanje na svetovnih prvenstvih. To je obenem izjemen uspeh tudi novega združenega pomorskega športnega društva Koper, ki prav te dni dobiva novi dom športov na vodi.

Iz Švice pa sta se vrnili koprski posadki v jadrnanju na vodi, ki sta v Silaplenu nastopili na mladinskem evropskem prvenstvu v razredu 420. Matjaž Antonac in Davor Glavina sta osvojila 9., Tomaž Čopi in Željko Planinšič pa 13. mesto, kar je nov odmeven uspeh mladih jadralcev koprskega Jadra. Skupno je tekmovalo 60 posadk iz 18 držav. (J. Kreft)

Predprvenstvene tekme italijanskih enajsteric

Malo sreče na turnirjih v tujini

Pripravljalne tekme italijanskih nogometnih ekip niso v tem času najboljši pokazatelj resničnih zmogljivosti posameznih moštev, a burijo duhove navijačev in polnijo strani specializirane tiska. Odmevi in ocene bi seveda morali predvsem upoštevati tekmovalni rang izbranega partnerja, a zgleda, da med amaterji Poggibonsija in kijevskim Dinamom ta čas ni velike razlike, zadetki Rusha proti rezervam svojega lastnega moštva pa niso manj cenjeni od onih, ki jih dosega proti »pravim« nasprotnikom.

Kakorkoli že, čedalje bolj jasno je, da bo novo prvenstvo bolj kot kdajkoli prej v znamenju »diktature tujcev«. Doselej sta se najbolje izkazala Rush in Gullit, tako da napovedi, po katerih naj bi bila resnično »nakupa leta«, niso iz trte izvite. Letos okrepjena jugoslovanska odprava zaenkrat nastopa s spremenljivo srečo. Najbolj laskave ocene je doslej dobil Cesenin libero Josić, najslabše pa se je odrezal napa-

dalec Čop, ki v boju z italijanskimi obrambami bržkone ne bo imel lahkega dela, nič bolje pa se ne godi njegovemu partnerju Švedu Ekstroemu. Blaž Slisković je celo tekmo v dresu Pescara opravil šele v nedeljo. Bolje od njega je v srečanju s Castel di Sangrom (3:0) igral Brazilc Junior, Slisković pa je bil uspešen iz enajstmetrovke.

Med bolj »resne« preizkušnje sodijo mednarodni turnirji, ki sicer moštvom s polotoka niso prinesli kdove kakšnih uspehov. Turnir v Rotterdamu je osvojil Standard iz Liegea, ki je v zadnjem dnevu s 3:1 premagal Romo. Srečanje je bilo vse prej kot prijateljsko, saj je le malo manjkalo, da bi prišlo do pretepa. Zadelek za Romo je dosegel Pruzzo, moštvo pa je turnir sklenilo na drugem mestu skupaj z vsemi ostalimi udeleženci, Athleticom Mineirom in Feyenoordom.

Nizozemski Ajax je že četrtič osvojil turnir v Amsterdamu. Prijetno je v za-

dnjem srečanju presenetil Torino z zmago proti Dinamu iz Kijeva. Edini zadetek je v 71. minuti dosegel mladi Bresciani, sploh pa je Torino igral bolje, ko sta igrišče zapustila tujca Bergreen in Polster.

V mednarodno areno, a s katastrofalnim obračunom, se je podala tudi Sampdoria, ki je svojo turnejo v Beneluxu sklenila s ponovnim porazom, 2:0, tokrat proti Twenteju.

Napoli išče kakovostne nasprotnike kar na italijanskih tleh. Drugoligaša Brescia je premagal z 1:3 z goli Giordana (2) in Maradone, gledalci v Bresciji pa so prvake in njihovega argentinskega asa nerazumljivo izžvižgali.

Ostali nedeljski izidi: Lucchese - Empoli 0:2, Gubbio - Ascoli 0:2, Poggibonsi - Avellino 1:4, Cuneo - Genoa 0:7, Montebelluna - Atalanta 0:4, Rovigo - Modena 0:2, Teramo - Sambenedettese 1:1, Chievo - Cremonese 2:3.

Nogomet: v pokalnih tekmah Že jutri derbi Koper - Izola

KOPER — Odigrali so prvo kolo tekmovanja za pokal nogometne zveze Slovenije, s čimer se je praktično pričela nova nogometna sezona v Sloveniji. Primorska je razdeljena v dve skupini: v goriško in obalno. Rezultati 1. kola: Solinar Piran - Koper 0:3, Jadran Lama - Izola 2:3, Postojna - Vozila 1:2 in Primorje - Tabor Jadran 2:3. Jutri bo že drugo kolo, v katerem bo najbolj zanimiva tekma v Kopru, kjer bosta igrala domači Koper in Izola. Pričetek srečanja bo ob 17.30. (J. Kreft)

obvestilo

KOŠARKARSKA KOMISIJA
PRI ZSSDI

obvešča, da bo avtobus za udeležence košarkarskega kampa v Pulju (Puntizela) odpeljal v petek, 14. t. m., z naslednjim redom: 7.00 Gorica (Travniki); 7.30 Nabrežina; 7.45 Opčine (Prosvetni dom); 8.00 Trst (Foro Ulpiano). ZSSDI poziva vse udeležence, da se pred odhodom še enkrat zglasijo na sedežu združenja, Ul. sv. Franciška 20, tel. 767304 od 9. do 12. ure.

UGODEN NAKUP S POPUSTI

SPORT PRIX

pri vseh

POLETNIH - ZIMSKIH športnih oblačilih

obv. občini

SPORT

VELEBLAGOVNICA
ZA ŠPORT

250 m od mejnega
prehoda Fernetiči
Tel.: 213780

PRIX

Pri društvu slovenskih upokojencev za Goriško so zelo aktivni Janko Cotič: Naša največja želja je izgradnja balinarskih stez ob sovodenjski telovadnici

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško je v zadnjih letih zelo aktivno. Skrbi namreč za dobro počutje svojih članov, predvsem pa se aktivno ukvarja z balinanjem. Odgovorni za to športno panogo je Janko Cotič iz Sovodenj, s katerim smo malo pokramljali.

Koliko let že balinate?

»Začeli smo leta 1983 ali 84. Približno tri leta se že ukvarjamo s to panogo, ki nam je najprikladnejša. Približno 20 upokojencev sledi tej pobudi. Prihajajo iz Sovodenj, Gorice, Vrha in Števerjana. Zbirališče pa je v gostilni pri Pavlinu v Gorici. Vsekakor to ni samo rekreacija. Vsako leto nastopamo na turnirjih proti upokojencem iz Nove Gorice, Renč in proti Vrhovcem, ki so na tem področju zelo dobro organizirani. Pobrateni smo tudi z

Društvom upokojencev iz Trbovelj. Na tekmovanjih smo dosegli dobre rezultate: v Novi Gorici smo zasedli drugo mesto, lansko leto, ko smo sami organizirali turnir v Gorici, pa smo bili prvi.

Ali balinarski objekti zadoščajo vašim potrebam? Bodo morda zgradili še kake nove?

»Občina Sovodnje naj bi ob telovadnici zgradila balinarski stezi. Upajmo, da bo ta objekt s časom tudi pokrit. Ko bodo dela končana, se bo balinarstvo gotovo bolj razvilo. Do leta 1970 je bilo v Sovodnjah kar 10 stez, danes pa ni več niti ene. Vendar že v drugi polovici šestdesetih let so začeli gostilničarji postopoma uničevati balinarske steze, s tem je tudi balinanje povsem zamrlo. Nova igrišča ob telovadnici bodo zato zelo pomembna.

Koliko let že obstaja balinasko društvo?

»Že v letu 30. in tja do leta 60. je balinarsko društvo uspešno delovalo. Z ustanovitvijo upokojencev, je le-to nekako prevzelo to športno panogo. Porajala se je takoj zamisel, da bi se zgledovali po balinarjih v matični domovini, in sicer da bi organizirano nastopali in da bi tudi sami prirejali tekmovanja. Seveda smo vedno radi nastopali tudi onkraj meje.

Poleg balinanja gojite še katero drugo športno panogo?

»Pred nedavnim smo ustanovili šahovsko sekcijo. Tekmujemo tudi v streljanju z zračno puško. Za šah smo povabili mojstra Ipavca iz Gorice, kar pa se tiče tekmovanj z zračno puško, moram reči, da smo dosegli prav lepe uspehe.

Na katera tekmovanja se sedaj pripravljate?

»Septembra bomo nastopili na balinarskem tekmovanju v Novi Gorici, oktobra pa bomo tekmovali v Renčah.

Vaše največje želje?

»Radi bi namreč, da bi se gradnja balinarskih stez v sovodenjski občini čimprej uresničila. Vsi nestrpno pričakujemo ta objekt in upamo tudi, da bo kdaj tudi pokrito. Rad bi tudi nekaj dodal. Pri društvu pogrešamo odsotnost Doberdobcev. Želimo namreč, da bi se tudi oni vključili v našo športno dejavnost, saj imajo z balinanjem veliko tradicijo.

MARKO JARC

Pogovor z našim odbojkarjem Sergijem Stančičem

»Na Goriškem posvečajo veliko pozornost najmlajšim igralcem«

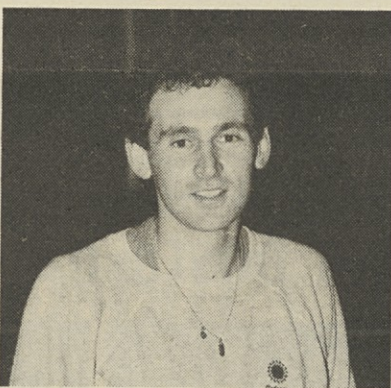
Vsak športnik si v poletnem času privoščiti zaslužen počitek. Kljub temu nam je uspelo, da smo pred začetkom nove športne sezone povabili na razgovor v našo redakcijo uspešnega predstavnika moške odbojke Sergija Stančiča. Moško odbojko prekašata pri nas po odzivu košarka in nogomet. Prav zaradi tega nas je zanimalo natančneje poizvedeti o začetkih Sergijeve odbojarske kariere, o zanimivostih in značilnostih tega športa v moški verziji.

Sergij, opiši nam, kako in kje si se seznanil s športno dejavnostjo?

»Najprej sem igral nogomet pri baziški Zariji. Pri sedemnajstih letih pa sem po zaslugi mojega takratnega šolskega profesorja Gijanija Furlaniča prestopil v društvo Bor in začel z odbojko. V 1. diviziji sem nastopil kot rezerva, že leto za tem pa v C-1 ligi. Ekipo je sestavljalo tudi nekaj igralcev Arc Linee, ki je takrat nastopala v A-1 ligi in nato pri Boru v B ligi. To leto sem si pridobil mnogo izkušenj, saj so bili vsi igralci tehnično in fizično na visoki ravni, v ekipi pa je vladovalo izredno prijateljsko vzdušje. Ko je ekipa izpadla iz lige sem nekaj let nastopal v C-2 ligi in treniral najmlajše. Lansko leto pa sem zastopal barve goriškega odbojarskega kluba Val v C-1 ligi.

Kaj ti je pomenila ta izkušnja in kako si se znašel v višji ligi?

»Pred začetkom prvenstva je bil govor o precejšnji razliki med ligama (C-2 in C-1), sam pa sem že imel izkušnjo višje lige, tako da mi je to igranje predstavljalo izpopolnjevanje lastne

tehnike in soočanje s kakovostnejšo odbojko. Letos je bila C-1 liga sestavljena iz osmih enakovrednih ekip, ostale tri pa so po kakovosti zaostajale. Tudi Val je premagal doma vodilno ekipo Belluna z gladkim 3:0, nato pa zgubljal z enakovrednimi nasprotniki.

Kakšna je bila razlika v pripravih?

»S pripravi smo začeli sorazmerno pozno. Vsekakor so bile intenzivne. Glede na razpoložljiv čas je trener Božič Grilanc pravilno razporedil število treningov.

Lansko leto si prestopil v višjo ligo, obenem pa si prešel v popolnoma novo okolje. Kako si se tu znašel?

»Z novimi igralci sem se takoj sprijatelil. Prav tako nisem imel večjih težav z drugačno zasnovano igro.

Kaj te je najbolj presenetilo v ekipi in v goriški odbojki nasploh?

»Najbolj me je iznenadilo veliko število razpoložljivih igralcev in mnogo naraščaja. Pri Valu posvečajo veliko pozornost najmlajšim. Boljši so tudi pogoji za delo (npr. razpoložljivost telovadnic), saj je na Goriškem na športnem področju skoraj vsa pozornost posvečena odbojki. Poleg tega je odziv s strani publike zelo velik, kar še bolj motivira igralca med tekmo.

Kakšno pa je bilo vzdušje v ekipi glede na dolgo sezono?

»Glede na začetne probleme je ekipa še kar dobro premoščala ovire. Izkušnja v C-1 ligi je bila namreč kar zadostna motivacija za to. Sedaj smo na oddihu mesec dni. Že 17. avgusta pa bo ekipa začela z dvotedenskimi pripravi.

Kako bodo potekale priprave?

»Treninge bo vodil novi trener Zvonko Brožič, ki ima že večletno izkušnjo v višjih ligah. Vodil je ekipo Belluna iz Belluna v A-1 ligi, lani pa žensko ekipo Reke v 1. zvezni ligi. Seveda bo novi trener uvedel nekaj novosti v igro, kar bo zahtevalo popolno pozornost in razpoložljivost igralcev.

Za konec še neobičajno vprašanje. Kaj svetuješ mlademu, ki komaj začne športno dejavnost?

»Mlade spodbujam, naj ne pozabljajo na možnost odbojarskega udejstvovanja, saj je moška odbojka popoln in košarki enakovreden šport. Rad bi še dodal, da je v športu in ne samo v športu napredovanje zagotovljeno le, če se posameznik nikdar ne zadovolji z doseženimi rezultati.

IGRA IN BISERI

Bogdan Biščak

30.

Francosko sedlo je velika snežna rama, v kateri se stikata južna in vzhodna stena Fitz Roya. Nanj smo morali spraviti kar lep kup opreme in hrane, ki smo jo potrebovali za steno nad njim, ki je izredno izpostavljena vetru; isto velja tudi za samo južno steno, ki ima poleg te še eno nevšečnost — le nekaj več kot dve uri sonca na dan. Če temu dodamo še 10 ur dostopa prek dveh ledenikov, enega sedla in še ene škrbine, deset ur, ki se v slabih razmerah znajo zavleči na dva dni, potem se zdi naša odločitev za to steno kaj malo posrečena. Vendar pa je treba vzeti še drugo stran, to je, da je Francosko sedlo 2700 m visoko in je tako stene nad njim le še 700 m. Za nas, ki smo imeli s seboj le dobrih 400 m vrvi, s katerimi naj bi steno opremili (tudi tu so nas »omejile« finance), je bil to presneto važen podatek. Odločilno pa je bilo, da si je Matevž pred tremi leti v poizkusu prav to steno dobro ogledal in je bil prepričan, da so v njej še lepe, naravne možnosti za prvenstveno smer.

Prvi naš poizkus se je končal že na Passo Superior, sedlu, ki na višini 2000 m pomeni prehod na ledenik Piederas Blancas pod vzhodno steno Fitz Roya. Pokvarilo se je vreme in v dežju smo odpekotali nazaj v bazo. Tudi drugič ni šlo vse prav gladko. V turbovremu vzdušju temačnega dne, ko so tanke koprene oblakov prekrile nebo in sonce, smo že gazili po ledeniku proti Italijanski škrbini, a smo morali še enkrat odnehati. Prek Francoskega sedla je veter naganjal ogromne zastave snega in, bolj kot smo se mu bližali, bolj nama je postajalo jasno, da tam zgoraj nimamo kaj iskati. Bobnelo in vršalo je kot v pralnem stroju in komaj smo verjeli, da zmora nara-va ustvariti tako enakomerno nepopustljiv trušč. Vrnili smo se do Passo Superior in v zavijanju vetra skopali snežno luknjo, v kateri smo pričakali ledeno mrzlo, a sinje modro jutro. V nekaj urah gaženja in obešanja po preperelih vrhov pod Italijansko škrbino je bilo snežišče Francoskega sedla končno pod nami.

Taktika vzpona na patagonske gore je nekaj prav posebnega; tako kot skoraj vse drugo v teh krajih je tudi taktika izbrana v smislu nepredvidljivega vremena. V bližini vstopa v smer je treba urediti pred vetrom varen bivač in v njem čakati na tiste redke lepe dneve, ko je plezanje možno. Potem se je treba hitro zapoditi v smer, splezati kolikor daleč se da, vse to sproti opremiti s pritrtjenimi vrvmi in se do večera vrniti v bivač. Sledi ponovno čakanje na vreme, vrvi, ki so ostale v steni pa pomenijo bistven

Predgorje patagonskih gora

prihranek časa in moči, ko se spet prikaže sonce. Postopek se ponavlja vse dokler nista vzpon do vrha in spust z njega mogoča v enem dnevu.

Naš bivač smo si uredili pod previsno skalo pripeto v ledišče na vzhodni strani Francoskega sedla. Naporno kopanje snežne luknje nam je bilo tako prihranjeno in smo se zadovoljno predali lastni lenobi. Takšna luknja pa je edino zares varno zatočišče pred vetrom in kmalu smo imeli priliko ugotoviti, da tista naša skala ni bila kaj dosti boljša rešitev kot je bila postavitev šotora (le-te v Patagoniji prav hitro odnese ali pa scefra). Zadovoljstvo in lenoba sta bila pre- zgodnja.

V dveh plezalnih dneh, med katerima smo morali zaradi slabega vremena in pomanjkanja opreme še enkrat v bazo, smo opremili že več kot polovico stene. Zadovoljno smo ležali pod skalo in delali načrte za vrh, ki se nam je zdel na dosegu roke. Kljub zaledenelimi počem in vetru, ki je ves čas vlekel prek stene, smo prav hitro pridobivali višino. Najslabše se je pri tem odnesel Rado, ki je ves čas plezal prvi in moral zato imeti vseskozi na nogah plezalnike. Že vnaprej smo videli, da v navpičnem granitu naše stene prvi v navezi ne bo mogel plezati v dvojnih čevljih in po kratkem razmisleku smo se dogovorili, da bo plezalnike obul Rado. Matevž je odpadel zato, ker so njegova obuvala bolj podobna čolnom kot pa čevljem in so tako pretežka, da bi si jih lahko privoščili tovoriti s seboj. Sam pa sem imel na skrbi kamero in snemanje, za kaj takega pa je bil položaj med Matevžem in Radom najugodnejši. Tako sva z Matevžem sopihala navzgor po vrhov, ki jih je napel Rado, in vzdihovala po gorah, kjer sme tudi drugi v navezi plezati. Svoj problem, pa še dosti bolj neprijetnega kot midva, je imel tudi Rado. Njegova stopala, stisnjena v tanko gumo plezalnikov, so bila vsak večer na meji ozeblin in kar dosti je imel opraviti z njimi, da je spet pogljal kri po žilah. Vendar je bilo tisto noč, tam pod skalo, vse to že pozabljeno — jutri gremo vendar na vrh!

O dnevu, ki je sledil, je Matevž v svoj dnevnik zapisal: »Dan se je začel obetavno. Sonce je že zgodaj posijalo na trda telesa in nas spravilo na greben. Vršni del stene je že izginil v oblakih, proti zahodu je vidljivost zanik. Sedimo na cepinih in se odločamo. Ali gor ali dol? Glasujemo — gremo dol. Bogdan še ostane zgoraj, snema, Rado se je že zaril v vrečo, sam se še za nekaj časa predam izginjajoči toploti sončnih žarkov.

Manfred Köchnlechner

ZDRAVA STAROST

23.

Serumsko zdravljenje lahko poenostavimo z mešanico serumov iz organov (W_1) in (W_2), ki ju lahko uporabimo za spodbujanje splošnega obnavljanja kot za profilakso in terapijo starostnih težav. Mešani serum iz organov (W_1) vsebuje normalni Bogomolčev serum (vezivno tkivo - vranica - kostni mozeg, obogaten s serumi srca, jeter in žil; v njem pa so tudi homeopatski dodatki za pospeševanje prekrvavljenosti, kot je na primer bela omela). Serum (W_2) je iz mešanega seruma za vse organe; okrepjen je s serumom za kožo in ledvice. Serumsko terapijo lahko brez nadaljnjega poteka tudi v ambulantni.

ZDRAVLJENJE S PROKAINOM

Injekcijsko zdravljenje s prokainom, ki ima namen revitalizirati ali pa delovati profilaktično pri starostnih boleznih, je pravzaprav nekakšna stranska veja nevalne terapije. Nevalno terapijo, ki se je na začetku svojega razvoja imenovala zdravilna anestezija, sta odkrila brata Huneke in jo razvila v izredno mnogostransko metodo zdravljenja. Tudi odkritju nevalne terapije je botroval slučaj, kajti zdravilo, ki se uporablja pri nevalnoterapevtskih injekcijah - novokain - je bil že dolgo pred tem v rabi kot lokalni anestetik. Najpomembnejše spoznanje nevalne terapije je

v tem, da damo injekcijo novokaina v čisto določeno »sprožilno mesto« - zdravniki, ki se ukvarjajo z nevalno terapijo, ga imenujejo središče motenj. Bolečine, ki jih ta injekcija novokaina v središče motenj odpravi, pa so lahko daleč od tega mesta, v čisto drugem delu organizma. Poleg tega iskanja središč motenj se nevalna terapija lahko uporablja tudi pri zdravljenju lokalnih bolečin ali pri zdravljenju posameznih segmentov. Terapija segmentov pa prav tako ni samo lokalno omamljanje z novokainom, pač pa je zdravljenje preko živčnega sistema, zaradi česar so tudi prvotno oznako zdravilna anestezija spremenili v nevalno terapijo. Delovanje nevalne terapije je približno takšnole: v vsaki celici našega telesa je električna napetost približno 90 milivoltov (mV). Prokain ima visoko svojo lastno napetost okrog 290 mV; in je tako rekoč »tekoča električna energija«. Če z injekcijo prokaina to napetost prenesemo v zdravo celico, pride do prenapetosti in blokade. Blokirano je v takem primeru tudi prevajanje bolečin. Zato torej ne čutimo nikakršne bolečine, dokler je napetost nad normalnimi 90 mV. Po približno 20 minutah se napetost v celici že toliko zniža, da se zaustavi pri potencialu 90 mV in celica spet normalno deluje. Tako deluje lokalna anestezija (lokalno omamljanje). V primeru, ko gre za Hunekejevo nevalnoterapevtsko zdravljenje, pa prokain zadene celico, katere funkcioniranje je moteno, ker je celica brez napetosti - je tako rekoč odklopljena od splošnega preskrbovanja z elektriko (to je pogost primer pri tkivih brazgotin). Prokain s svojimi 290 mV krepko napolni to prazno baterijo. Posledica je tudi v tem primeru najprej blokada, bolečine izginejo, po nekako 20 minutah pa električna napetost pade na za celico normalnih 90 mV. Celica lahko spet deluje, mot-

nja je odpravljena (po dr. med. Peter Dosch: *Heilerfolg durch Neuraltherapie - ein Patientenratgeber*).

Revitalizirajoče delovanje novokaina, ki so ga pozneje prekrstili v prokain, so odkrili rumunski zdravniki pod vodstvom gospe profesorice Ane Aslan. Pri intenzivnem nevalnoterapevtskem zdravljenju revmatičnih pacientov so pri večjem delu primerov namreč ugotovili, da se niso premaknile na bolje samo težave s sklepi in bolečine, marveč da je pri zdravljenju prišlo tudi do splošne regeneracije in revitalizacije. Koža in vezivno tkivo sta postala spet trdnjša in napeta, vsebnost rudninskih snovi v kosteh se je rentgenološko dokazano izboljšala, povečane vrednosti krvnega pritiska so se normalizirale, aterosklerotične žile pa so očitno postale spet bolj elastične. Dajanje injekcij prokaina v obliki kur je pri prezagodaj starajočih se pacientih in bolnikih v domovih za starostnike povzročilo presenetljivo revitalizacijo. Le-ta je s telesne ravni večkrat segla tudi na duševno področje in povzročila, da je pacient spet postal duševno fleksibilen. Tako imenovana Aslan kura se je razširila po vsem svetu. Po 12 do 20 injekcijah, od katerih vsaka vsebuje 5 kubičnih centimetrov prokaina, je potreben 14-dnevni odmor, potem pa serijo injekcij ponovimo 2-4-krat. Ker je kontinuirano zdravljenje z injekcijami često prezahtevno tako za bolnika kot za zdravnika, so razvili tudi prokainske preparate za ustno (oralno) jemanje. S tem pa niso premostili samo intervalov dajanja injekcij, marveč so omogočili tudi trajno terapijo.

Knjiga bo izšla jeseni
pri Založništvu tržaškega tiska

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 200 - din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sočalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine so naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

11. avgusta 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaje
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Aquinova ima hude politične težave

MANILA — Filipinska predsednica Corazon Aquino se v zadnjih tednih spopada z vse hujšimi notranje-političnimi težavami, marsikateri komentator tujih sredstev javnega obveščanja (tako se je sicer izrazil tudi obrambni minister Rafael Ilet) primerja položaj v državi s tistim leta 1972, ko je Marcos oklical vojno stanje. Filipinska vojska ima izredno težko delo, saj se mora boriti kar na treh frontah: proti še vedno številnim pristašem bivšega predsednika Marcosa, proti dobro organizirani komunistični gverili in proti muslimanskim avtonomistom, ki so zabeležili v zadnjih mesecih nekaj spektakularnih vojaških uspehov.

Hud udarec prestižu domače vlade je pred tednom dni dal še umor ministra za krajevne ustanove Jaimeja Ferrera, ki so ga še nekaznovani neznanci skupaj s šoferjem ubili v predmestju Manile. Preiskovalci okoliščin atentata imajo nedvomno težko delo, saj bi lahko bil minister tarča vseh treh organiziranih nasprotnikov Aquinove vlade. Komunisti so sicer zavrnilli odgovornost za atentat, čeprav, kot so sami dejali, je bil minister eden izmed možnih žrtev. Mnogi pripisujejo umor najbolj reakcionarnim delom filipinske vojske, ki se še vedno upirajo demokratizaciji domače družbe.

Taki so torej pogoji, v katerih deluje filipinska vlada; v ta okvir lahko uvrščamo zahtevo številnih članov parlamenta in, nekaterih vidnih oficirjev filipinske vojske, da bi Corazon Aquino oklicala izredno stanje. To bi ji dalo večje pristojnosti in bi se lahko uspešneje zoperstavljala rastočemu kriminalu in političnemu terorizmu. Priljubljena »Cory« pa je vsem tem odgovorila, da je bila demokratično izvoljena za predsednico Filipinov in to zaradi tega, da bo branila demokracijo z demokratičnimi metodami.

Nesreč kriva predvsem neprevidnost Na italijanskih cestah v treh dneh 12 mrtvih

RIM — Na italijanskih cestah žal še zmerom teče kri: od sobote do včerajšnjega popoldneva je bilo ob življenje kar dvanaest oseb, nadaljnjih pet pa jih leži na bolniški postelji.

V prometni nesreči pri Gradišču na Goriškem je bila priči mrtva 16-letna dijakinja Magda Bressan iz Corna di Rosazzo: med vožnjo s fiatom ritmo, ki ga je upravljal v čedajski smeri 22-letni Domenico Russian, je na ovinku močno zaneslo avto, tako da se je nekajkrat prevrnil in nazadnje obličal na travniku pod cesto. Voznik leži hudo ranjen v videmski bolnišnici. Magda je bila edina hči Sandre Calligaris in Sergia Bressana, ki sta sicer ločena (oče je v službi pri tržaškem Italcantieriju, mati je članica PSDI in občinska odbornica za javna dela v Cornu di Rosazzo).

Na državni cesti 352 med Palmanovo in Vidmom so v čelnem trčenju izgubili življenje Nereo Iacolutti (63 let), Francesco Di Luca (66) in Luigi Di Luca (71), vsi trije iz Pavie di Udine. Avtomobil, s katerim so se peljali (vozil ga je menda Iacolutti), je na ovinku zaneslo na levo stran cestišča ravno v trenutku, ko je v nasprotni smeri pri-

vozil s prikoličnim tovornjakom Germano Candotti (57) iz San Giorgia di Nogaro. Medtem ko je slednji odnesel celo kožo, je bila omenjena trojica takoj mrtva, sopotnik Francesco Rosalba (47), karabinjerski brigadir iz Pavie di Udine, leži v videmski bolnišnici s pridržano prognozo.

Presunljiva je bila tudi nesreča blizu Vercellija, ki je zahtevala smrt štirih nabornikov. Zgodila se je že pozno predsonno, opazil pa jo je neki kmet šele včeraj zjutraj. Ritmu, v katerem je bilo kar šest vojakov, je zelo verjetno presekalo pot divji zajec: šofer se mu je izognil, vendar je podrl ograjo mostu čez hudournik Marchiazza med Rovasendo in Lento in zgrmel na njegovo strugo. Umrli so deseter Giampiero Pieri (27) iz Prata (Firence) in vojak Rolfe Marra (20) iz Vergateja (Bologna), Luigi Schiavone (18) iz Verone ter Cesare Parisella (23) iz Rima, ranjena sta bila vojaka Mario Gregorini (19) iz Vazze d'Oglio (Brescia) in Giuliano Leva (20) iz Aprilie (Latina).

Do strašnega čelnega trčenja je na posled prišlo blizu San Severa nedaleč od Foggie, kjer so se ubile štiri osebe, ena pa je bila ranjena.

Vojaki imajo trdo glavo

Na Kitajskem si vojaki razbijajo steklenice na glavi, da bi pokazali kako trdo »bučo« imajo (Telefoto AP)

Krst v Jordanu - donosen posel

JERUZALEM — V enem izmed najstarejših izraelskih kibucov je krščanski krst postal vir blaginje za vso tamkajšnjo skupnost. Kibuc Kinneret leži namreč ob obalah reke Jordan, prav na kraju, kjer naj bi nekoč Janez Krstnik krstil Jezusa. Dva dni v letu, enkrat jeseni za katoličane in enkrat spomladi za pravoslavce, kibuc odpre vrata tisočim romarjem, ki tja zahajajo, da bi se okopali v vodah Jordana, ki izvira nedaleč od kibuca iz Tiberijskega jezera in teče k Mrtvem morju.

Prebivalci kibuca, logično, kopanje kristjanskim vernikom le opazujejo, vendar jim proti plačilu nudijo vse tisto, kar prispeva k boljšemu počutju po

očiščujoči kopeli. Vsak romar tako lahko na primer dobi za dolar sveže zlikano brisačo, za dva pa belo obredno obleko.

Večino dohodka ustvarjajo v kibucu z okrepčevalnico in s prodajo spominikov. Najbolj prodajajo stekleničke z vodo iz Jordana. Cenejše veljajo tri dolarje, lepše pa pet. Kdor si niti tega ne more ali noče privoščiti lahko kupi samo plastično stekleničko za pol dolarja in jo sam napolni z vodo iz reke.

Seveda so tu tudi majičke s kratkimi rokavi in napisom "Krstjen v Jordanu": mera XL, se pravi največja, velja pičlih 8 dolarjev. Kdor je bolj izbiren

ali ima posebno prefinjen okus lahko kupi steklenico "čudežnega" vina za 5,5 dolarja in nojeva jajca z originalnimi umetniškimi slikarji. Slednja so pa še kar draga, saj je zanje treba odšteti kar 60 dolarjev.

Ker leži kibuc Kinneret na zasedenem ozemlju, mora vojska nuditi turistom oziroma romarjem posebno zaščito, saj so neredi na tem območju skoraj na dnevnem redu. Vendar so v kibucu, ki je sicer pretežno poljedelskega značaja, s trgovino še kar zadovoljni, ker jim namreč nudi možnost dodatnega zaslužka, s katerim zaokrožijo dohodek pridelka.

Nabila zanikala poroko z Gadafijem

LONDON — Nabila Khashoggi, hčerka multimiliarderja iranskega porekla Adnana Khashoggija, je včeraj odločno zanikala vest, ki jo je objavil britanski dnevnik Daily Mail, češ da se je poročila s polkovnikom Gadafijem.

25-letna Nabila je dejala, da so novico razširili sovražniki njenege očeta, ona in njeni straži pa sploh ne poznajo libijskega polkovnika. Nabila je novinarjem izrazila veliko zaskrbljenost za svoje življenje.

Obsojena bosta na smrtno kazen

Leta 1985 so na letališču v Penangu (Malezija) zasačili 21-letnega Aarona Sheltona Cohena ter njegovo 44-letno mater Lorraine s 170 grami heroína. V Maleziji za tako količino mamil obsojajo na smrtno kazen, zelo verjetno bodo zato na procesu, ki se je pričel včeraj, sina in mater obsodili na najstrožjo kazen (Telefoto AP)

Manjšine in aids

ATLANTA — V boju proti aidsu se vsak dan odpira novo pereče poglavje. Tokrat so dvignili svoj zaskrbljeni glas predstavniki narodnostnih manjšin, ki živijo v ZDA, saj so statistike pokazale, da so prav manjšine najbolj podvržene tej bolezni.

Polovico vseh obolenih sestavljajo namreč Črnci in Južnoameričani, ki pa ne predstavljajo polovice prebivalstva. Še bolj srhljivi so podatki o širjenju aidsa med mladostniki, kjer jih je kar 54 odstotkov Črncev, starih do trinajst let, in 24 odstotkov Južnoameričanov.

Predstavniki narodnostnih skupin zahtevajo sedaj od države, naj jim nakaže posebna denarna sredstva, sicer bodo le s težavo kljubovali širjenju bolezni. Manjšine zahtevajo tudi uvedbo posebne obveščevalne kampanje, namenjene izključno jezikovnim in rasnim manjšinam v ZDA, ki so malo dovzetne za vsedržavne akcije.

Uspešnica leta v ZDA Leseni Reagan na sliki

WASHINGTON — Če se teta vrne z dopusta, ki ga je presrečna preživela v ZDA, in vas hoče prepričati, da jo je sprejel sam predsednik Reagan, ji nikar ne verjemite. Najbrž vam bo celo pokazala fotografski posnetek, kjer poleg nje stoji praznično razpoloženi Reagan. Tudi v tem primeru ne nasedajte njenim lažem.

Vaša teta je najbrž obiskala slavnega potujočega fotografa Bridga Abdullaja, ki si služi masne denarce z leseno podobo predsednika Reagana v naravni velikosti. Z lesnim predsednikom je mogoče prelisiti marsikatero navadnega znanca, zato pa je Abdulla tako bogat, da si je privoščil še šest potujočih podružnic. Po odprtju preiskave Irangate je Abdulla iz previdnosti naročil še leseno podobo Ollivera Northa, ki pa se ni obnesla tako kot predsednikova furnirasta »kulisa«.

»Fotografiraj se s predsednikom« je torej uspešnica leta, pa čeprav se marsikateri turist ne strinja z Reaganovo politiko. »Reagan je simbol ZDA,« trdijo bodoči predsednikovi fotografski gostje, za to pa lahko kar mimogrede pozabijo nanj in zagovarjajo simbol. Posamezniki ali družine in bolj ali manj raznolike skupine turistov (tudi domačinov je veliko) objemajo »odrevenuelega« predsednika, se nasmehnejo in... za pet dolarjev si priskrbijo enkratni primer prvovrstnega kiča na ameriški način.

KRALJICA HAT

Riše in piše NIKOLA MITROVIĆ

III. epizoda — št. 1

POT KRALJICE
HATSEPSUT
V DEŽELO PUNT JE
POSTALA NEVARNOST...
KO JE ZA UTRUJENO
KARAVANO OSTALA RAZ-
ČARJENA PUŠČAVA, JE
HAT ZA TRAVNATEK
PODAJALA NA PREVID-
NOST... BOJEVNIKI
DIVJEGA PLEMENA
HABUL SO TO IZKORISTILI
IN JO UGRABILI...

KRIKI DIVJIH ZVERI SO
SPREMLJALI ODPAVO, KI JE
HATELA SKOZI DŽUNGLO...

HABULI SO UJETNICO PELJALI VSE
GLOBJE V DŽUNGLO...

LE KAJ BO Z MENOJ?
ZELO ME JE STRAH...

KRALJICA JE BILA VSE TEŽJE,
KATI BILA JE TUDI ŽE UTRUJENA...

